

FINANSMINISTERIET

Danmarks Årlige Statusrapport 2025

April 2025

Danmarks Årlige Statusrapport 2025
April 2025

I tabeller kan afrunding medføre,
at tallene ikke summer til totalen.

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
Makropolitisk Center

Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33
fm@fm.dk

Elektronisk publikation:
ISBN: 978-87-94088-91-6

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Forord

Reformen af de fælles finanspolitiske regler i EU trådte i kraft den 30. april 2024 og landene indsendte det første sæt af finans- og strukturpolitiske planer i efteråret 2024. Planerne skal som udgangspunkt fremlægges hvert fjerde år. I de mellemliggende år fremlægges årlige statusrapporter, som redegør for status på implementeringen af de finans- og strukturpolitiske planer. Med denne publikation præsenterer regeringen den første udgave af de nationale årlige statusrapporter.

I publikationen redegøres der for den økonomiske ramme for dansk økonomi frem til 2025. *Danmarks Årlige Statusrapport 2025* er baseret på regnskabstal frem til 2024, imens skønnene for 2025 tager udgangspunkt i *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* samt udgifterne relateret til *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft (februar 2024)*. Herudover beskrives både gennemførte og kommende reformer og tiltag, der bidrager til opfyldelse af EU's fællesprioriteter eller EU-kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark.

EU-Kommissionen har d. 19. marts fremlagt en samlet forsvarspakke, der skal understøtte EU-landenes arbejde med at opbygge europæisk forsvar og sikre en stærk og tilstrækkelig forsvarskapacitet senest i 2030. Pakken indeholder derudover to centrale leverancer under Kommissionens ReArm Europe/Readiness 2030 plan: Et forslag om et forsvarslåneinstrument (SAFE) samt en meddelelse med opfordring til en koordineret aktivering af den nationale undtagelsesklausul i EU's finanspolitiske regler. På den baggrund har Danmark anmodet om aktivering af undtagelsesklausulen.

Indhold

Forord	3
1. Indledning	7
2. Økonomiske udsigter	11
Strukturel saldo	13
Nettoudgiftsindikatoren	14
3. Reforme og investeringe	17
3.1 Vækst og produktivitet	21
3.2 Undervisning og uddannelse	23
3.3 Beskæftigelses- og socialområdet	25
3.4 Sundhed	29
3.5 Digitalisering	31
3.6 Klima, miljø og energiforsyning	33
3.7 Boligmarked	41
3.8 Forsvar og sikkerhed	43
Bilag A. Økonomiske forudsætninger	45
Bilag B. Skøn for den økonomiske ramme baseret på EU-kommissionens metode	55
Bilag C. Den europæiske søjle for sociale rettigheder	59
Bilag D. FN's Verdensmål	63

1. Indledning

Danmarks Årlige Statusrapport 2025 er baseret på regnskabstal frem til 2024. Skønnene for 2025 tager udgangspunkt i *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* samt *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2024). *Danmarks Årlige Statusrapport 2025* inkluderer således ikke effekter af de toldforhøjelser, der er implementeret eller annonceret i blandt andet USA og EU, eller nye oplysninger om den økonomiske udvikling i øvrigt. Der vil blive offentliggjort en opdateret vurdering af udsigterne for dansk økonomi og de offentlige finanser frem mod 2026 i forbindelse med *Økonomisk Redegørelse, maj 2025*.

Dansk økonomi har vist sig usædvanligt stærk i de seneste år. Udviklingen har været bemærkelsesværdig med høj BNP-vækst, fortsat jobfremgang, offentlige overskud og et højt og robust aktivitetsniveau uden tegn på nævneværdige ubalancer.

Den positive udvikling på arbejdsmarkedet skal særligt ses i sammenhæng med, at beskæftigelsen er vokset betydeligt blandt seniorer og herboende indvandrere, ligesom der har været en stor tilgang af international arbejdskraft, herunder fra Ukraine og EU-lande. Samtidig har danske virksomheder klaret sig godt på de internationale markeder og øget deres eksport på trods af, at verdenshandelen generelt er stagneret.

Den stærke økonomiske udvikling har bidraget til, at Danmark de sidste seks år har haft det største overskud i EU, som samlet set har udgjort mere end 500 mia. kr., eller 20 pct. af BNP. Den positive udvikling har sammen med gennemførte reformer understøttet sunde og holdbare offentlige finanser.

Dele af de gennemførte tiltag er understøttet gennem den europæiske genopretningsfacilitet og den danske genopretningsplan, der blev godkendt i Rådet den 13. juli 2021. Den danske genopretningsplan inkl. det tilføjede REPowerEU-kapitel indeholder initiativer for i alt ca. 13 mia. kr. (ca. 1,75 mia. euro) og bidrager med finansiering til blandt andet investeringer i digitalisering og en række af de gennemførte grønne aftaler. Implementeringen af den danske genopretningsplan er påbegyndt og forløber planmæssigt. Samlet består Danmarks genopretningsplan af 87 mål og milepæle.

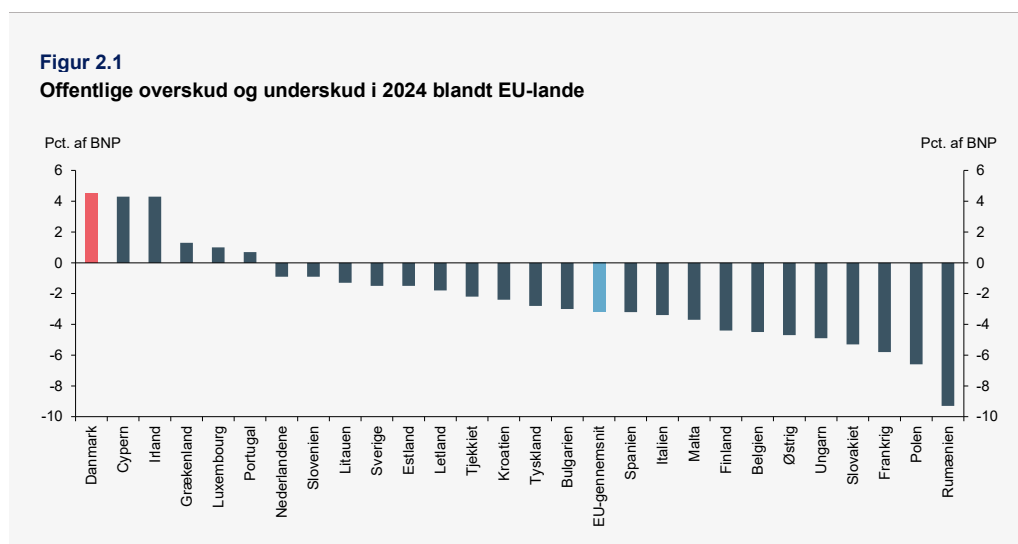
Strukturen for *Danmarks Årlige Statusrapport 2025* er som følger:

- Kapitel 2 beskriver de offentlige finanser og den overordnede økonomiske ramme for Danmark. Fremskrivningen er baseret på konjunkturvurderingen i *Økonomisk Redegørelse, december 2024* og fremskrivningen i *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2024*.
- Kapitel 3 omhandler status på reformer og tiltag, der relaterer sig til EU's fællesprioriteter eller EU-kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark i perioden 2019-2024 samt tiltag, hvortil der er anvendt midler fra Genopretningsfaciliteten eller EU's strukturfond.
- Bilag A præsenterer centrale økonomiske nøgletal og forudsætninger.
- Bilag B præsenterer en sammenligning af Finansministeriets skøn og skøn baseret på EU's fælles metode (EUCAM) for centrale økonomiske nøgletal.
- Bilag C og D indeholder tabeller med henvisninger til reformer og tiltag, der bidrager til opfyldelse af hhv. den europæiske søjle for sociale rettigheder og FN's verdensmål.

Status på EU's landespecifikke anbefalinger til Danmark fra 2019 til 2024 er vedlagt som online appendiks på fm.dk.

2. Økonomiske udsigter

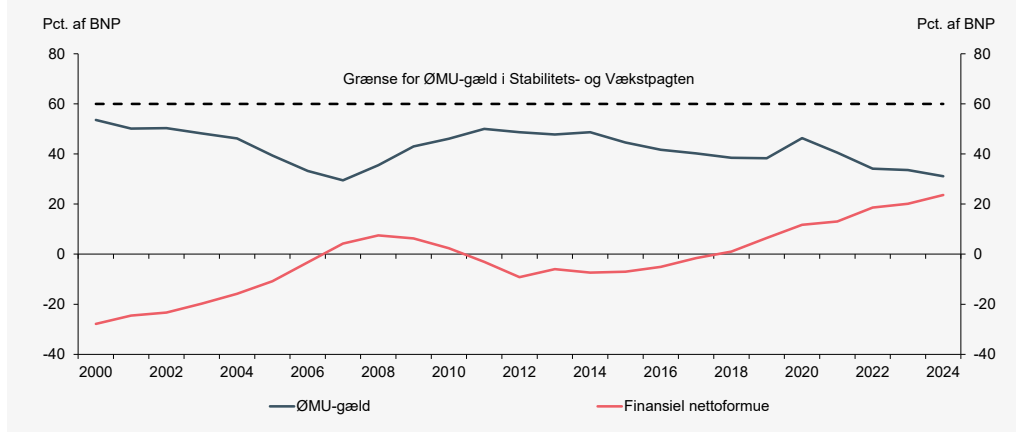
Dansk økonomi har i de seneste år været kendetegnet ved gode økonomiske nøgletal med høj vækst i BNP, et robust arbejdsmarked, fortsat opbygning af formuer i danske husholdninger mv. og konkurrencedygtige danske virksomheder, der har præsteret særdeles godt på eksportmarkederne. Den positive udvikling, som er understøttet af gennemførte reformer, har bidraget til store overskud på de offentlige finanser. Det afspejles blandt andet i, at Danmark i 2024 havde et offentligt overskud på ca. 4½ af BNP, *jf. figur 2.1*.

Anm.: Figuren illustrerer ØMU-saldoen som pct. af BNP på tværs af EU-landene i 2024.

Kilde: Danmarks Statistik.

De seneste års offentlige overskud har bidraget til at nedbringe den offentlige gæld og øge den offentlige formue, herunder i form af et større indestående på statens konto i Nationalbanken. De offentlige overskud har således udgjort samlet set mere end 500 mia. kr. i 2019-2024. Det har betydet, at ØMU-gælden i dag er på godt 30 pct., svarende til ca. halvdelen af Stabilitets- og Vækstpagtens grænse på 60 pct. af BNP, og at den offentlige sektor har opbygget en nettoformue, *jf. figur 2.2*.

Figur 2.2**Udviklingen i ØMU-gæld og den offentlige finansielle nettoformue**

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det gunstige udgangspunkt for de offentlige finanser betyder, at der er plads til at investere i samfundskritiske prioriteringer, herunder særligt forsvar og sikkerhed, inden for holdbare og ansvarlige økonomiske rammer.

Den alvorlige sikkerhedspolitiske situation med Ruslands fortsatte angrebskrig i Ukraine stiller nye og skærpede krav til såvel Danmarks som Europas forsvarskapabiliteter. Den militære oprustning kræver, at der hurtigt investeres markant på tværs af kontinentet. Med det afsæt har EU-Kommissionen opfordret alle medlemsstaterne til at anmode om aktivering af den nationale undtagelsesklausul for at give større fleksibilitet til at kunne øge forsvarsudgifterne og tilvejebringe den nødvendige oprustning. På den baggrund har Danmark anmodet om aktivering af undtagelsesklausulen.

Danmark er allerede i gang med at styrke det danske forsvar. Med *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) har et bredt flertal i Folketinget besluttet at etablere en Accelerationsfond på 50 mia. kr. til brug i årene 2025 og 2026, som skal understøtte et stærkere forsvar af Kongeriget Danmark. Forøgelsen håndteres ved at lempe finanspolitikken, jf. tabel 2.1. Det vil isoleret set udmønte sig i en mindre reduktion af den offentlige nettoformue. De offentlige finanser vil forsat være mere end holdbare, og der vil forsat være betydelig afstand til grænsen for ØMU-gælden på 60 pct. af BNP. De skønnede niveauer for ØMU-gælden og den finansielle nettoformue i 2025 i tabel 2.1 afspejler de skønnede niveauer i *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*. Den finanspolitiske lempelse i forbindelse med etableringen af Accelerationsfonden vil isoleret set trække i retning af en øget ØMU-gæld, men kan også håndteres gennem en reduktion af statens indestående i Nationalbanken mv.

Tabel 2.1
Centrale nøgletal for den økonomiske ramme

	2023	2024	2025
Årlig vækst i pct.			
Potentielt realt BNP	3,2	3,9	2,6
BNP-deflator	-3,8	1,8	1,9
Pct. af BNP			
Faktisk saldo, <i>Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025</i>	3,3	4,5	1,6
Faktisk saldo inkl. isoleret virkning af lempelse ifm. Accelerationsfonden ¹⁾	3,3	4,5	0,8
Strukturel saldo, <i>Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025</i>	1,3	1,2	0,5
Strukturel saldo inkl. isoleret virkning af lempelse ifm. Accelerationsfonden ¹⁾	1,3	1,2	-0,3
Strukturel primær saldo, <i>Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025</i>	0,7	0,5	-0,2
Strukturel primær saldo inkl. isoleret virkning af lempelse ifm. Accelerationsfonden ¹⁾	0,7	0,5	-1,0
ØMU-gæld ²⁾	33,6	31,1	30,0
– heraf årlig ændring	-0,5	-2,5	-1,1
Finansiell nettoformue ²⁾	20,4	22,1	22,8

1) Beregnet på baggrund af en lempelse af finanspolitikken til etableringen af Accelerationsfonden på 25 mia. kr. (ca. 0,8 pct. af BNP) i 2025.

2) Skønnene for ØMU-gæld og finansiell nettoformue er alene baseret på *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og inkluderer således ikke *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) eller nye oplysninger om den økonomiske udvikling i øvrigt.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*, *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) og egne beregninger.

Tabel 2.1 er baseret på Finansministeriets skøn og regnemetoder, da de udgør grundlaget for tilrettelæggelsen af finanspolitikken i Danmark og ligeledes udgjorde grundlaget for *Danmark Finans- og Strukturpolitiske Plan 2024* (2024). I *Bilag B. Sammenligning af gab-skøn baseret på EUCAM og Finansministeriets metode* præsenteres en sammenligning af skøn for centrale økonomiske nøgletal baseret på Finansministeriets metode og EU's fællesmetode (EUCAM).

Strukturel saldo

Den strukturelle saldo er et beregnet mål for den underliggende stilling på de offentlige finanser ved den givne finanspolitik. Den strukturelle saldo renses – i modsætning til den faktiske saldo – for virkningen af konjunkturudsving og en række andre midlertidige forhold og er derfor et mere robust mål for den underliggende stilling på de offentlige finanser.

Boks 2.1**Strukturel saldo i den finanspolitiske planlægning i Danmark**

Den strukturelle offentlige saldo har en central rolle i den finanspolitiske planlægning i Danmark. I de mellemfristede planer tages der stilling til de overordnede mål og prioriteringer i finanspolitikken, herunder det mellemfristede mål for den strukturelle saldo. Finanspolitikken i Danmark tilrettelægges inden for den danske budgetlovs rammer – herunder en underskudsgrænse for den strukturelle saldo på 1 pct. af BNP og lovfastsatte fireårige udgiftslofter for stat, kommuner og regioner – samt kravene i EU's finanspolitiske regler. Reformen af EU's finanspolitiske regler ændrer ikke på underskudsgrænsen for den faktiske saldo på 3 pct. af BNP og heller ikke på, at den finanspolitiske planlægning i Danmark fortsat baseres på den strukturelle saldo, som beregnet af Finansministeriet – inden for budgetlovens rammer, *jf. også Økonomisk Redegørelse, maj 2024 boks 8.3.*

Finanspolitikken er overordnet set planlagt ud fra regeringens mellemfristede mål for den strukturelle saldo på -0,5 pct. af BNP i 2030. Det er konsistent med, at finanspolitikken er holdbar og den offentlige gæld (målt som andel af BNP) er lav. Samtidigt er der manøvrerum ned til budgetlovens underskudsgrænse på 1 pct. af BNP til diskretionære stabiliseringstiltag i tilfælde af et økonomisk tilbageslag.

Den strukturelle saldo skønnes til 1,2 pct. af BNP i 2024, *jf. Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*. I årene frem mod 2030 planlægges finanspolitikken overordnet set med en aftagende profil for den strukturelle saldo frem mod målet på -0,5 pct. af BNP i 2030. Det bemærkes, at blandt andet virkningen af *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) – herunder etableringen af Accelerationsfonden – såvel som de foreløbige nationalregnskabstal for 2024 mv. ikke er afspejlet i de seneste skøn for den strukturelle saldo i *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*.

Nettoudgiftsindikatoren

Nettoudgiftsindikatoren skal danne grundlag for den løbende overvågning af finans- og strukturpolitikken i EU. Medlemslandene forpligter sig til, at væksten i nettoudgiftsindikatoren ikke er højere end, at budgetreglerne i EU's Stabilitets- og Vækstpagt er overholdt, herunder en ØMU-gældskvote der ikke overstiger 60 pct. af BNP (eller er aftagende på nogle års sigt) samt underskud på den faktiske offentlige saldo, der ikke overstiger 3 pct. af BNP, samt at denne underskudsgrænse også er overholdt på mellemlangt sigt.

For Danmark, som overholder budgetreglerne i Stabilitets og Vækstpagten, ændrer introduktionen af nettoudgiftsindikatoren ikke på, at finanspolitikken i Danmark tilrettelægges i overensstemmelse med de udgiftslofter, der i henhold til budgetloven løbende fastsættes ved lov.

Nettoudgiftsindikatoren er opgjort ved den årlige vækstrate i nominelle primære udgifter korrigeret for diskretionære indtægtsforøgende eller -formindskende tiltag, og er derudover korrigeret for konjunkturbetingede udsving i ledighedsrelaterede indkomstoverførsler, udgifter modsvaret af EU-midler, udgifter til medfinansiering af EU-programmer samt engangsforhold og andre midlertidige forhold.

Finansministeriet har foretaget en konkret beregning af nettoudgiftsindikatoren med udgangspunkt i nationalregnskabstal for 2024, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025).

Nettoudgiftsindikatoren er på den baggrund opgjort til 5,1 pct. i 2024, *jf. tabel 2.2*. Udgiftsvæksten i 2024 er således lavere end skønnet på 7,2 pct. fra *Danmarks Finans- og Strukturpolitiske Plan 2024* (2024). Det skal blandt andet ses i lyset af, at de foreløbige regnskabstal for 2024 viser lavere offentlige udgifter til blandt andet offentligt forbrug og offentlige investeringer end skønnet i forbindelse med udarbejdelsen af den finans- og strukturpolitiske plan.

I 2025 skønnes nettoudgiftsindikatoren at være på 8,2 pct., hvorved den akkumulerede vækst i nettoudgiftsindikatoren fra 2023 til 2025 skønnes at være 13,7 pct., hvilket overstiger Det Europæiske Råds anbefaling til Danmark med ca. 1,1 pct.-point.

Den højere akkumulerede vækst i nettoudgiftsindikatoren afspejler især, at regeringen sammen med et flertal i Folketinget har indgået aftale om en Accelerationsfond, som skal bidrage til at accelerere opbygningen af en øget kampkraft i Forsvaret. Accelerationsfonden har en ramme på 25 mia. kr. i både 2025 og 2026, dvs. 50 mia. kr. samlet for de to år. Isoleret set bidrager fonden til at øge den akkumulerede vækst i nettoudgiftsindikatoren fra 2023 til 2025 med ca. 1,9 pct.-point. Etableringen af Accelerationsfonden håndteres gennem en lempelse af finanspolitikken, der kommer i forlængelse af en underliggende forbedring af de offentlige finanser i *Økonomisk Redegørelse, december 2024* og *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*.

Den underliggende forbedring af den strukturelle saldo afspejler blandt andet højere skøn for både strukturel beskæftigelse og strukturel selskabsskat *jf. Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*. Et stærkt udgangspunkt for de offentlige finanser betyder, at der er plads til en lempelse af finanspolitikken inden for holdbare og ansvarlige rammer. I nettoudgiftsindikatoren tages der dog ikke højde for underliggende forbedringer af de offentlige finanser på indtægtssiden dvs. forbedringer, som ikke kan henføres til diskretionære tiltag.

Nettoudgiftsindikatoren har ikke konkret betydning for tilrettelæggelsen af finanspolitikken i Danmark, så længe grænserne for den offentlige saldo (3 pct. af BNP) og ØMU-gælden (60 pct. af BNP) i Stabilitets og Vækstpagten er overholdt.

Tabel 2.2
Nettoudgiftsindikator

	Rådets anbefaling	Finansministeriets skøn	
	2025	2024	2025
Arlig vækst, pct.			
Nettoudgiftsindikatoren	5,0	5,1	8,2
- Kumuleret vækst	12,6		13,7

Anm.: Det bemærkes, at *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) er inkluderet i opgørelsen af nettoudgiftsindikatoren for 2025.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*, *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) og egne beregninger.

3. Reforme og investeringer

Den stærke danske økonomi og sunde offentlige finanser er et resultat af der løbende er blevet gennemført strukturreformer, der blandt andet understøtter et konkurrencedygtigt erhvervsliv samt en høj strukturel beskæftigelse. Med regeringsgrundlaget *Ansvar for Danmark* (december 2022) og 2030-planen *DK2030 – Danmark rustet til fremtiden* (november 2023) har regeringen præsenteret de overordnede rammer og prioriteringer frem mod 2030.

Regeringen har et mål om at øge den strukturelle beskæftigelse med 45.000 fuldtids-personer i 2030, hvoraf 31.900 allerede er tilvejebragt gennem blandt andet *Aftale om en reform af personskat* (december 2023), afskaffelse af store bededag som helligdag og en lempeligere adgang til international arbejdskraft via permanentgørelse af den supplerende beløbsordning. Samtidig er det vigtigt, at arbejdsstyrken har kompetencer, som understøtter vigtige samfundsprioriteter. Regeringen og arbejdsmarkedets parter har desuden forbedret løn- og arbejdsvilkårene i en række offentlige velfærdsfag med henblik på at styrke rekruttering og fastholdelse og for at bidrage til at flere offentligt ansatte ønsker at gøre en ekstra indsats.

Samtidig har regeringen gennemført reformer og tiltag med henblik på at styrke dansk erhvervsliv. I sommeren 2024 indgik regeringen *Aftale om Iværksætterpakken* (juni 2024) og *Aftale om Et Stærkere Erhvervsliv* (juni 2024), som bidrager til bedre vilkår for danske iværksættere og dansk erhvervsliv. Et konkurrencedygtigt erhvervsliv og en høj beskæftigelse er en forudsætning for at kunne investere i blandt andet den grønne omstilling samt forsvar og sikkerhed.

Udviklingen og opbygningen af det danske forsvar er og vil fortsat være en afgørende prioritet for regeringen. Løftet af forsvarsudgifterne under forsvarsforliget, midlerne til Ukrainefonden og etableringen af Accelerationsfonden indebærer, at Danmarks samlede udgifter til forsvar og sikkerhed i 2025 og 2026 forventes at overstige 3 pct. af BNP på budgetteringstidspunktet. Med *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) etableres en accelerationsfond på 50 mia. kr. til brug i 2025-2026 samt en ramme på 10 mia. kr. årligt i 2027-2033 til håndtering af udgifter, som følger beslutninger, der udløber af Accelerationsfonden, hvormed forsvarsudgifterne vil udgøre omkring 2¼ pct. af BNP i 2030.

Den grønne omstilling kræver ligeledes betydelige investeringer, hvilket blandt andet er tilvejebragt gennem *Aftale om et Grønt Danmark* (juni 2024), som regeringen indgik med parterne i den grønne trepart, som blandt andet skal bidrage til at reducere landbrugets udledninger af drivhusgasser, mindske kvælstofudledningen og styrke vandmiljøet, og som indebærer en stor omlægning af Danmarks arealer. Sidenhen blev regeringen sammen med et flertal i Folketinget enige om en politisk

rammeaftale for Den Grønne trepart, *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark* (november 2024).

Dele af de grønne tiltag er understøttet gennem den europæiske genopretningsfacilitet via den danske genopretningsplan, der blev godkendt i Rådet den 13. juli 2021. Genopretningsfaciliteten blev senere udvidet med et REPowerEU-kapitel, hvor der blev tildelt yderligere midler med henblik på at understøtte udfasning af russisk fossil energi i EU. Det danske REPowerEU-kapitel blev godkendt den 9. november 2023. Genopretningsplanen i Danmark er nærmere beskrevet i boks 3.1.

Boks 3.1

Genopretningsplanen i Danmark

Genopretningsplanen indeholder initiativer for i alt ca. 13 mia. kr. (ca. 1,75 mia. euro) og bidrager med finansiering til en lang række af de grønne aftaler, som blev indgået i december 2020 af den daværende regering og et flertal af Folketingets partier. Det gælder blandt andet *Aftale om Grøn skattereform*, *Aftale om grøn omstilling af vejtransport* og *Aftale om stimuli og grøn genopretning*. Planen indeholder ligeledes investeringer i digitalisering, fx gennem initiativet SVM:Digital og den daværende regerings digitaliseringsstrategi, som bygger på digitaliseringspartnerskabets anbefalinger.

Midlerne fra genopretningsplanen er således især blevet anvendt med fokus på grønne og digitale reformer og investeringer og består af de følgende ni komponenter:

1. Styrkelse af sundhedssystemets modstandsdygtighed
2. Grøn omstilling inden for landbrug og miljø
3. Energieffektiviseringer, grøn opvarmning og CO₂-opsamling og -lagring
4. Grøn skattereform
5. Bæredygtig vejtransport
6. Digitalisering
7. Investering i grøn forskning og udvikling
8. REPowerEU
9. Revision og kontrol

Implementeringen af den danske genopretningsplan er påbegyndt og forløber planmæssigt. Samlet består Danmarks genopretningsplan af 87 mål og milepæle.¹

Den første betalingsanmodning for Danmark var på ca. 2,2 mia. kr. (ca. 300 mio. euro). Betalingsanmodningen blev indsendt til Kommissionen den 16. december 2022 og vedtaget den 13. april 2023, hvorefter Danmark modtog beløbet den 27. april 2023. Den anden betalingsanmodning var på ca. 3,1 mia. kr. (ca. 400 mio. euro). Betalingsanmodningen blev indsendt til Kommissionen den 21. december 2023 og vedtaget den 29. februar 2024, hvorefter Danmark modtog beløbet den 22. april 2024. Den tredje betalingsanmodning for Danmark var på ca. 1,0 mia. kr. (ca. 125 mio. euro). Betalingsanmodningen blev indsendt til Kommissionen den 19. december 2024 og vedtaget den 17. februar 2025, hvorefter Danmark modtog beløbet den 2. april 2025. Med de tre første betalingsanmodninger har Danmark indfriet 50 mål og milepæle. De resterende skal opfyldes i kommende betalingsanmodninger frem mod 2026.

¹ Opfyldelsen af mål og milepæle er en forudsætning for, at Danmark får udbetalt genopretningsmidlerne via betalingsanmodninger, hvor mål opfyldelsen skal dokumenteres over for Kommissionen.

Nedenfor gennemgås en række udvalgte reformer og investeringer (både vedtagne og planlagte) på en række områder. Opgørelsen tager primært udgangspunkt i de landespecifikke anbefalinger fra EU, der tidligere er givet til Danmark, samt målsætninger i regeringens 2030-plan. Gennemgangen vedrører dermed Danmarks indsats for vækst og produktivitet, undervisning og uddannelse, beskæftigelses- og socialområdet, sundhed, digitalisering, klima, miljø og energiforsyning, boligmarked samt forsvar og sikkerhed.

Der er vedtaget en række fællesprioriteter på EU-plan. De nationale finans- og strukturpolitiske planer redegør for, hvordan gennemførte og planlagte tiltag bidrager til at styrke fire udvalgte EU-fællesprioriteter, *jf. boks 3.2*.

Boks 3.2

EU's fællesprioriteter

1. En retfærdig grøn og digital omstilling, herunder overensstemmelse med den europæiske klimalov.
2. Social og økonomisk modstandsdygtighed, herunder den europæiske søjle for sociale rettigheder.
3. Energisikkerhed.
4. Om nødvendigt opbygning af forsvarskapacitet.

Tabel 3.1 skitserer de generelle prioriteter i forhold til de fire udvalgte EU-fællesprioriteter, mens tabellerne 3.2-3.9 angiver status på investeringer og tiltag, som fremgik af *Danmarks Finans- og Strukturpolitiske Plan (2024)*.

Tabel 3.1**Tiltag relateret til EU's udvalgte fællesprioriteter**

Fællesprioriteter	Beskrivelse af tiltag
En retfærdig grøn og digital omstilling, som er i overensstemmelse med den europæiske klimalov	Den danske regering har forpligtet sig til at reducere drivhusgasemissionerne med 70 procent i forhold til 1990-niveauet inden 2030 og sigter mod at opnå klimaneutralitet i 2045. For at nå disse mål vil det kræve både investeringer i nye teknologier og løbende disponering af midler. Initiativerne omfatter, men er ikke begrænset til, <i>Aftale om et Grønt Danmark</i> (2024), <i>Aftale om Implementering af et Grønt Danmark</i> (2024), <i>Aftale om Grøn skattereform for industri mv.</i> (2022), <i>Klimaaftale for energi og industri mv.</i> (2020) samt <i>Aftale om Grøn omstilling af vejtransport</i> (2020). Derudover er det afgørende, at Danmark opretholder et højt digitaliseringsniveau. Derfor har regeringen nedsat en digital taskforce for kunstig intelligens, mens <i>Aftale om ambitiøs og ansvarlig strategi for Danmarks digitale udvikling</i> (2024) yderligere har til formål at styrke den grønne digitale omstilling, forbedre befolkningens digitale kompetencer og understøtte virksomheders digitale transformation.
Social og økonomisk modstandsdygtighed, herunder den europæiske søjle for sociale rettigheder	I de kommende år vil den demografiske udvikling isoleret set pege på en faldende arbejdsstyrke og en stigende efterspørgsel efter arbejdskraft inden for visse sektorer. <i>DK2030 – Danmark rustet til fremtiden</i> (2023) præsenterer tiltag og reformer, der har til formål at øge beskæftigelsen og sikre, at flere personer i arbejdsstyrken besidder de nødvendige færdigheder. Samtidig skitserer planen betydelige investeringer i offentlig service, som giver mulighed for at investeringer i den offentlige velfærd udover omkostningerne forbundet med det demografiske træk.
Energisikkerhed	Forbedring af energisikkerheden kræver investeringer i både nuværende og nye teknologier. <i>Klimaaftale om grøn strøm og varme</i> (2022) bidrager til at sikre rammevilkårene, der kan muliggøre en firedobling af produktionen af VE på land frem mod 2030. Derudover understøtter <i>Tillægsaftale om udbudsrammer for 6 GW havvind og Energix Bornholm</i> (2023) en potentiel udbygning af 14 GW havvind frem mod 2032. Samtidig er der taget de første skridt til etablering af rammevilkår, der kan fremme udviklingen af et Power-to-X-marked i Danmark, imens energinitiativerne i <i>Nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik</i> (2022) bidrager til at udfase gas for at afhjælpe Europas afhængighed af russisk gas.
Om nødvendigt opbygning af forsvarskapaciteter	Udviklingen og opbygningen af det danske forsvar er og vil fortsat være en afgørende prioritet for regeringen. Løftet af forsvarsudgifterne under forsvarsforliget, midlerne til Ukrainefonden og etableringen af Accelerationsfonden indebærer, at Danmarks samlede udgifter til forsvar og sikkerhed i 2025 og 2026 forventes at overstige 3 pct. af BNP på budgetterings tidspunktet. Med Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft (februar 2025) etableres en accelerationsfond på 50 mia. kr. til brug i 2025-2026 samt en ramme på 10 mia. kr. årligt i 2027-2033 til håndtering udgifter, som følger beslutninger, der udløber af Accelerationsfonden. Forsvarsudgifterne forventes på den baggrund at udgøre omkring 2¼ pct. af BNP i 2030.

I tabellerne gennemgås de udvalgte reformer og investeringer på de nævnte områder, hvor det blandt andet angives om tiltagene er finansieret via den danske genopretningsplan under EU's genopretningsfacilitet (RRF) eller via Danmarks partnerskabsaftaler under EU's strukturfonde (PA), som blandt andet inkluderer EU Strukturfondene (Den Europæiske Socialfond Plus og Den Europæiske Fond for Regionaludvikling) og Fonden for Retfærdig Omstilling. Desuden anføres også, hvilke af de landespecifikke anbefalinger (CSR) tiltaget adresserer. Endeligt angives det, om tiltaget bidrager til at opfylde en eller flere af de fire udvalgte fællesprioriteter (CP).

3.1 Vækst og produktivitet

Tabel 3.2

Udvalgte reformer og investeringer inden for vækst og produktivitet

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
1.1	Iværksætterpakke Regeringen har indgået en bred aftale om <i>Iværksætterpakken</i> . <i>Iværksætterpakken</i> skal blandt andet styrke adgangen til kapital og lempe beskatningen, give færre byrder, styrke rammerne for videnbaserede iværksættere mv. Ambitionen er, at Danmark skal være et iværksætterland i verdensklasse. Der er afsat ca. 2,2 mia. kr. (ca. 300 mio. euro) i alt i årene 2024-2026 og ca. 1,2 mia. kr. (ca. 160 mio. euro) om året fra 2027 og frem.	Nej	2020.2.2 2020.2.6 2021.1.3 2023.1.4	2	Planmæssig
1.2	Globaliseringsstrategi Regeringen vil udarbejde en samlet globaliseringsstrategi for dansk erhvervsliv i erkendelse af eksporterhvervenes centrale rolle for det danske samfund.	Nej	2023.1.4 2021.1.3	2	Planmæssig
1.3	Digitalisering og Automatisk Erhvervsrapportering Regeringen vil fortsætte med at investere i digitalisering og automatisering på tværs af både den offentlige og private sektor. Regeringen vil blandt andet fortsætte arbejdet med Automatisk Erhvervsrapportering, der skal understøtte, at erhvervslivet kan realisere lettelser for ca. 3 mia. kr. (ca. 400 mio. euro) årligt ved digitalisering og automatisering af bogførings- og regnskabsprocesser i virksomheder. Dertil har regeringen afsat finansiering til iværksættelse af næste fase af Automatisk erhvervsrapportering som vedrør udbredelse af elektronisk fakturering og indeholder besparelser for danske virksomheder på op mod 9 mia. kr.	PA	2023.1.4 2022.1.3	2	Planmæssig
1.4	Etablere et nyt erhvervsstøttesystem Med <i>Aftale om Et Stærkere Erhvervsliv</i> (2024) blev det besluttet at frigøre ca. 900 mio. kr. (ca. 120 mio. euro) fra erhvervsstøtten. Aftalen indeholder tiltag, som understøtter, at det er attraktivt at investere i forskning og udvikling, og bidrager til at skabe bedre muligheder for at drive familieejet virksomhed. De frigjorte midler fra erhvervsstøtte kommer erhvervslivet til gode gennem blandt andet en permanent forhøjelse af fradraget for forskning og udviklingsaktiviteter til 120 pct. med et loft på 1 mia. kr. (ca. 135 mio. euro).	Nej	2023.1.4 2021.1.3	-	Planmæssig
1.5	Understøtte og udvikle styrkepositioner Regeringen vil understøtte og udvikle danske styrkepositioner som fx life science, søfart og forædlede fødevarer – og vil samtidig fremme opbygningen af nye styrkepositioner som fx miljø- og velfærdsteknologi. På ryggen af et fundament af gode, generelle rammevilkår skal det ske målrettet gennem brug af vækstplaner. Regeringen bad i april 2023 Life Science Rådet om at komme anbefalinger til en ny strategi for life science. Life science-strategien blev offentliggjort i efteråret 2024, og regeringen indgik på den baggrund Aftale om Strategi for life science 2024-2027 den 21. november 2024. Regeringen nedsatte i foråret 2024 et vækstteam for Det Blå Danmark med henblik på efterfølgende udarbejdelse af en grøn vækstplan for Det Blå Danmark.	Nej	2023.1.4 2021.1.3	2	Planmæssig
1.6	Mindske mængden af byrder på erhvervslivet Regeringen vil have fokus på at undgå utilsigtet overimplementering af EU-regler. Derudover vil regeringen arbejde for at sikre endnu bedre samarbejde mellem myndigheder og erhvervsliv. Målet er at udfærdige en konkret plan for at nedbringe antallet af fejl, sikre mindre unødigt bureaukrati og bedre planlægning. Regeringen har nedsat en fast kreds af ministre, der følger tilblivelsen og implementering af ny byrdefuld EU-regulering. I tillæg hertil skal myndigheders kontrol og tilsyn med virksomheder i højere grad målrettes de virksomheder, hvor risikoen for omgåelse af reglerne og snyd vurderes størst. Virksomheder, der efterlever reglerne, skal i langt mindre grad udsættes for kontrol. Derfor har regeringen igangsat en analyse af statens tilsyn med virksomheder. Målet er en samlet lettelse af byrderne på erhvervslivet.	Nej	2023.1.4 2022.1.3	2	Planmæssig
1.7	Grøn forskning og udvikling I Danmarks genopretningsplan blev i alt afsat 1,8 mia. kr. (ca. 240 mio. euro) (2021-pl) til grøn forskning og udvikling, herunder et fradrag på 130 pct. for F&U-udgifter i 2020-2022 for 1,1 mia. kr. (ca. 150 mio. euro). Dette gav danske virksomheder et større incitament til at investere i forskning i grønne og digitale løsninger. I juni 2024 blev det aftalt at forhøje fradraget for forsknings- og udviklingsaktiviteter op til et loft på 1 mia. kr. (ca. 125 mio. euro) til 114 pct. i 2026, 116 pct. i 2027 og 120 pct. fra 2028 og frem.	RRF	2024.2 2022.1.2	1	Planmæssig
1.8	Grøn industripolitik	Nej	2022.1.2	1 og 2	Planmæssig

Tabel 3.2**Udvalgte reformer og investeringer inden for vækst og produktivitet**

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
	En grøn dansk industripolitik skal bidrage til en "level playing field", hvor Danmarks muligheder for at tiltrække nye investeringer i grønne produktionsarbejdspladser ikke svækkes ift. andre lande, der måtte gøre brug af statsstøtte inden for EU's midlertidige statsstøtterammer. Blandt andet derfor indførte regeringen en midlertidig, målrettet og grøn investeringsordning i 2024 og har lagt op til at videreføre ordningen i 2025. Ordningen er målrettet produktion af vindteknologi og elektrolyseteknologi til Power-to-X, og bidrager således også til Danmarks og EU's grønne ambitioner.				

3.2 Undervisning og uddannelse

Tabel 3.3

Udvalgte reformer og investeringer inden for undervisning og uddannelse

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
2.1	Grundskolen Regeringen og folkeskoleforligskredsens indgik i marts 2024 Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse. Aftalen giver mere indflydelse til skolebestyrelserne, så der er plads til forskellighed og lokale løsninger. Derudover understøtter aftalen en ny balance mellem bogligt, kreativt og praktisk indhold i folkeskolen med blandt andet tiltag som juniormesterlære og forbedring af faglokaler. Der gives med aftalen et økonomisk løft på 740 mio. kr. (ca. 100 mio. euro) årligt varigt (fuldt indfaset) samt samlet 2,6 mia. kr. (ca. 350 mio. euro) i 2025-27 til et løft af skolens fysiske rammer. Derudover afskaffes understøttende undervisning, hvilket frigør ca. 2,5 mia. kr. (ca. 335 mio. euro) årligt til nye initiativer i aftalen. Løftet kommer ovenpå tidligere investeringer på grundskoleområdet. Der er blandt andet afsat varige midler til at ansætte flere lærere i folkeskolen.	Nej	2019.1.1	2	Planmæssig
2.2	Ungdomsuddannelser Regeringen har afsat 0,3 mia. kr. (ca. 40 mio. euro) i 2024 stigende til 0,9 mia. kr. (ca. 120 mio. euro) i 2030 til at styrke erhvervsuddannelserne og understøtte, at flere fremover vælger og gennemfører en erhvervsuddannelse. På området er der blandt andet indgået en aftale om at løfte kvaliteten på SOSU-uddannelserne samt en aftale om at ruste fremtidens faglærte med de rette kompetencer til den grønne omstilling. Der er indgået aftale om en ny taxametermodel, som skal skabe mere lige vilkår mellem fx de almene gymnasier og erhvervsskolerne. Modellen vil ligeledes understøtte, at elever i hele landet har adgang til en bred vifte af bæredygtige ungdomsuddannelser. Der er i februar 2025 indgået aftale om en reform af ungdomsuddannelserne, herunder indførsel af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasial uddannelse (epx), omlægning af 10. klasse samt skærpede adgangskrav til de treårige gymnasiale uddannelser. Desuden lægges der i aftalen op til en konsolidering af institutionslandskabet på ungdomsuddannelsesområdet samt til at hæve det faglige niveau på de treårige gymnasiale uddannelser. Udbudskriterier for det fremtidige institutionslandskab, det konkrete indhold på epx samt evt. justeringer af indholdet på de treårige gymnasiale uddannelser skal forhandles aftales i delforhandlingsforløb. Aftalen indebærer merudgifter på 2,3 mia. kr. (ca. 310 mio. euro) i 2030, hvoraf 2,0 mia. kr. (ca. 270 mio. euro) finansieres af råderummet.	Nej	2023.4.7 2019.1.1	2	Planmæssig
2.3	Videregående uddannelser Med <i>Aftale om rammerne for Reform af universitetsuddannelserne i Danmark</i> (2023) etableres nye fleksible uddannelsesveje på universiteterne. Reformen indebærer, at en del af de nye kandidatstuderende fremover skal optages på nye kandidatuddannelser på 75 ECTS eller en erhvervskandidatuddannelse, hvor den studerende uddanner sig sideløbende med arbejde. Reformen giver ligeledes mulighed for, at universiteterne kan oprette 1.100 engelsksprogede ordinære studiepladser hvert år i perioden 2024-2028 og 2.500 ordinære studiepladser årligt fra 2029, hvilket vil give mulighed for at tiltrække flere internationale studerende. Derudover tilpasses optaget på universitetsuddannelsernes bacheloruddannelser, så otte procent færre end i dag kan optages på uddannelserne, blandt andet med henblik på at flere i fremtiden vil søge mod professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser. På SU-området har folkettinget d. 4. juni 2024 vedtaget en reform af SU-systemet, som blandt andet medfører, at studerende alene kan modtage SU til normeret studietid, og at den maksimale ramme reduceres til 58 klip. Mulighed for at optage SU-slutlån udvides til op til to år, og der tildeles 12 ekstra klip til handicapstillægsmødtager og enlige forsørgere. Der er i marts 2025 indgået aftale om en ambitiøs og omfattende reform af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser. Med reformen vil uddannelserne få et markant økonomisk løft med investeringer i højere kvalitet, friere rammer og nye fleksible uddannelsesveje.	Nej	2020.2.5	2	Planmæssig
2.4	Voksen- og efteruddannelse I 2023 indgik regeringen og arbejdsmarkedets parter en trepartsaftale, som med langsigtet investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet skal understøtte, at arbejdsstyrken er rustet til fremtiden og arbejdsmarkedets behov. Der er afsat 360 mio. kr. (ca. 50 mio. euro) årligt fra 2024 og frem til initiativerne i aftalen.	Nej	2019.1.1	2	Planmæssig
2.5	Forskning Med forslag til finansloven for 2025 afsætter regeringen 22,8 mia. kr. (ca. 3 mia. euro) i 2025 til forskning og udvikling. Dermed udgør det samlede offentlige forskningsbudget i	Nej	2020.2.5	2	Planmæssig

Tabel 3.3**Udvalgte reformer og investeringer inden for undervisning og uddannelse**

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
	alt ca. 30,3 mia. kr. (ca. 4 mia. euro) i 2025, hvilket lever op til regeringens målsætning om, at de offentlige forskningsinvesteringer udgør 1 pct. af BNP.				
2.6	Tværgående Regeringen vil – på tværs af uddannelsesområder – samlet set investere mere i undervisning og uddannelse. Samtidig vil regeringen arbejde for bedre sammenhænge mellem uddannelsesområder og fagligt stærkere uddannelser. Regeringen nedsatte i 2023 en trivselskommission, som skal komme med anbefalinger til, hvordan mistrivsel og sårbarhed kan forebygges og afhjælpes, og hvordan robusthed og myndiggørelse styrkes. Kommissionen skal også se på indflydelsen fra blandt andet sociale medier og andre større samfundstendenser. Kommissionen offentliggør sine anbefalinger februar 2025. Regeringen vil i den kommende tid tage stilling til opfølgning på anbefalingerne.	Nej	2019.1.1	2	Planmæssig
2.7	Grøn opkvalificering: Med <i>Aftale om Grøn skattereform for industri mv.</i> (2022) afsætter staten 100 mio. kr. (ca. 15 mio. euro) årligt i 2025 og 2026 til en reserve til grøn efteruddannelse og opkvalificering. Finansieringen kommer fra det danske hjemtag fra REPowerEU-kapitlet i Danmarks genopretningsplan.	RRF	2023.4.7 2019.1.1	1 og 2	Planmæssig

3.3 Beskæftigelses- og socialområdet

Tabel 3.4

Udvalgte reformer og investeringer inden for beskæftigelses- og socialområdet

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
3.1	Forbedret arbejdsskadesystem I 2022 indgik den daværende regering en aftale om at styrke og forbedre arbejdsskadesystemet, særligt med henblik på at forbedre tilskadekomnes tilknytning til arbejdsmarkedet og forkorte sagsbehandlingstider for arbejdsskadesager. Med aftalen blev det mere attraktivt for tilskadekomne at tage en kompetencegivende uddannelse, hvis de ikke længere kan varetage deres hidtidige job. I den sammenhæng indføres en ny ordning, hvor tilskadekomne under uddannelsen har en stærk økonomisk sikkerhed med 83 pct. af deres tidligere løn. Det skal skabe bedre rammer for, at man efter en arbejdsskade kan komme tilbage i beskæftigelse og udnytte den arbejdsevne, man stadig har. Aftalen indeholder desuden en række initiativer, der skal forkorte sagsbehandlingstiden for arbejdsskadesagerne.	Nej	-	2	Gennemført
3.2	Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen Som led i <i>aftale om ny ret til tidlig pension</i> (2020) er det aftalt, at nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen samlet set skal tilvejebringe en besparelse på 300 mio. kr. (ca. 40 mio. euro) i 2022, 750 mio. kr. (ca. 100 mio. euro) 2023 og en årlig besparelse på 1,1 mia. kr. (ca. 145 mio. euro) fra 2024 og frem inden for jobcentrenes samlede indsatsområde (2020-pl). Med første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (2021) indfries en årlig besparelse på ca. 345 mio. kr. (ca. 45 mio. euro) i 2022 og ca. 370 mio. kr. (ca. 50 mio. euro) årligt fra 2023. Aftalekredsen indfrier med <i>Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen</i> (2022) den resterende del af besparelsen fra 2023 og frem.	Nej	-	2	Gennemført
3.3	Afskaffelse af helligdag Folketinget har afskaffet en årlig helligdag fra 2024 for at forøge arbejdsudbuddet. Initiativet forventes at øge den strukturelle beskæftigelse med ca. 8.500 fuldtidsbeskæftigede. Forslaget skønnes at styrke den strukturelle offentlige saldo med i omegnen af 3 mia. kr. (ca. 400 mio. euro) og øge strukturelt BNP med ca. 9,4 mia. kr. (ca. 1,25 mia. euro).	Nej	-	2	Gennemført
3.4	Styrket international rekruttering Regeringen ønsker at lette adgangen til udenlandsk arbejdskraft, så længe ledigheden er lav. Derfor har regeringen sammen med Folketinget permanentgjort den tidligere politiske aftale om styrket international rekruttering og dermed permanentgjort den supplerende beløbsordning, der blandt andet indebærer en lavere beløbsgrænse end den almindelige beløbsordning, når ledigheden er lav. Aftalen indebærer desuden blandt andet en udvidelse af fast track-ordningen til virksomheder med ned til 10 ansatte og en udvidelse af positivlisten for personer med en videregående uddannelse.	Nej	-	2	Gennemført
3.5	Reform af beskæftigelsesindsatsen I regeringsgrundlaget fremgår det, at regeringen vil nytænke og reformere beskæftigelsesindsatsen. Det skal blandt andet ske ved at sætte kommunerne fri af statslige processkrav og prioritere de indsatser, der hjælper ledige tættere på arbejdsmarkedet. Målet med initiativerne er, at frisætte, forenkle og skabe mere værdighed i beskæftigelsesindsatsen. Regeringen nedsatte i 2023 en ekspertgruppe, der i juni 2024 afrapporterede deres anbefalinger til en reform af beskæftigelsesindsatsen. I april 2025 blev der indgået <i>Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen</i> . Reformen tilvejebringer et samlet varigt provenu på 2,7 mia. kr. årligt (ca. 360 mio. euro) (2025-pl).	Nej	-	2	Planmæssig
3.6	Ny opholdsordning for certificerede virksomheder omfattet af ordnede løn- og arbejdsvilkår Regeringen vil indføre en ny ordning med lavere beløbsgrænser for certificerede virksomheder, der er omfattet af ordnede løn og arbejdsvilkår. Dette vil forøge muligheden for at få adgang til international arbejdskraft, men under hensyntagen til ordnede forhold på arbejdsmarkedet.	Nej	-	2	Planmæssig
3.7	Arbejdsplicht Regeringen har en ambition om, at endnu flere ikke-vestlige indvandrere får en tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor har regeringen, Danmarksdemokraterne og Dansk Folkeparti indført en ny arbejdsplicht fra 1. januar 2025 for borgere i kontanthjælpssystemet med et integrationsbehov, der erstatter passiv forsørgelse med en pligt om at bidrage i op til 37 timer om ugen. Initiativet forventes at øge arbejdsudbuddet varigt med 300 fuldtidspersoner.	Nej	-	2	Gennemført
3.8	Reform af kontanthjælpssystemet Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har indgået aftale om et nyt kontanthjælpssystem fra 1. juli 2025, som forenkler kontanthjælpssystemet, understøtter at flere kommer i arbejde og hjælper børnene blandt andet ved at sikre, at børn i kontanthjælpssystemet skal have mulighed for et aktivt fritidsliv. Aftalen	Nej	-	2	Gennemført

Tabel 3.4

Udvalgte reformer og investeringer inden for beskæftigelses- og socialområdet

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
	tager udgangspunkt i Ydelseskommissionens anbefalinger. Det skønnes, at aftalen om nyt kontanthjælpssystem øger arbejdsudbuddet med cirka 750 fuldtidspersoner fra 2026 og frem.				
3.9 Arbejdsmiljø og social dumping	Regeringen og en række partier har indgået en aftale, hvor der i perioden 2023-2026 afsættes ca. 1,3 mia. kr. (ca. 175 mio. euro), til at fremtidssikre arbejdsmiljøindsatsen og videreføre og videreudvikle indsatsen mod social dumping.	Nej	-	2	Planmæssig
3.10 Social dumping	Regeringen og en række partier har indgået en aftale om en styrket indsats mod social dumping, som blandt andet indebærer mulighed for at stoppe entreprenører, der gentagne gange alvorligt bryder reglerne, bedre mulighed for at føre kontrol med boliger udlejet af arbejdsgivere til deres ansatte og styrket indsats mod brug af illegal arbejdskraft på danske arbejdspladser.	Nej	-	2	Planmæssig
3.11 Permanent ret til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge	Regeringen og bredt flertal af Folketingets partier har med finansloven for 2024 afsat 230 mio. kr. (ca. 30 mio. euro) i 2024 og 300 mio. kr. (ca. 40 mio. euro) årligt efterfølgende til at permanentgøre retten for ledige, der er ufaglærte eller faglærte med en forældet uddannelse, til at opkvalificere sig på 110 pct. dagpengesats inden for brancher med mangel på arbejdskraft.	Nej	2019.1.1	2	Gennemført
3.12 Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet	Regeringen og forligspartierne bag reformen af sygedagpengesystemet har i 2024 indgået en aftale om et mere enkelt sygedagpengesystem. Med aftalen gives kommunerne blandt andet større frihed til at tilrettelægge indsatsen for sygemeldte borgere, idet der afskaffes og lempes en række krav til kommunerne.	Nej	-	2	Gennemført
3.13 Fritidsjobs	Regeringen har med udspillet <i>Flere unge skal have et fritidsjob</i> præsenteret en række initiativer, som regeringen vil gennemføre for at forbedre mulighederne for at få et fritidsjob. Som opfølgning på udspillet har regeringen indgået en <i>Fælles forståelse om flere fritidsjob</i> med FH, DA, KL og Danske Regioner og en <i>Aftale om flere unge i fritidsjob</i> med et bredt flertal af Folketingets partier, der blandt andet omfatter en afskaffelse af arbejdsmarkedsbidraget for unge under 18 år.	Nej	-	2	Planmæssig
3.14 Unge uden uddannelse og beskæftigelse	Ungeløftet er et politisk initiativ, der skal hjælpe de cirka 43.000 unge, som hverken er i job eller uddannelse. Der er afsat 2,3 mia. kr. frem mod 2035, og derefter er der afsat varigt 150 mio. kr. Størstedelen af midlerne er afsat til indsatserne <i>Flere unge skal med</i> og <i>IPS</i> , som skal hjælpe unge – blandt andet med psykisk mistrivsel – i arbejde eller uddannelse. Som led i Ungeløftet etablerer kommuner lokale partnerskaber med virksomheder og civilsamfundsorganisationer, som skal bane nye veje for unge i udsatte positioner. Derudover er der en række øvrige tiltag, som skal styrke fokus på fællesskaber gennem højskoler og foreningsliv, afprøve nye sociale indsatser via Den Sociale Investeringsfond samt styrke indsatsen for henholdsvis kriminalitetstruede, øge inddragelsen af unge og forbedre indsatsen for unge med handicap.	Nej	-	2	Planmæssig
3.15 Ny ældrereform	Regeringen, Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre blev i april 2024 enige om en reform af ældreområdet. Aftalen vil frisætte ældreområdet og grundlæggende omstille den måde, ældreplejen tilrettelægges, udføres og styres på. Ældreformen består blandt andet af flere lovgivninger, herunder en ny ældrelov, der vil træde i kraft d. 1. juli 2025. Med aftalen sikres et varigt kvalitetsløft på 1 mia. kr. (ca. 135 mio. euro) fra 2027.	Nej	-	2	Planmæssig
3.16 Rammeaftale for en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet	Regeringen, LA, K og RV indgik den 2. maj 2024 en rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet med fokus på forebyggelse, udvikling og trivsel samt at understøtte mennesker med handicap i at deltage i samfundet. Aftalen indeholder 25 konkrete initiativer blandt andet specialeplanlægning på handicapområdet og takstmodel for hele det specialiserede socialområde.	Nej	-	2	Planmæssig
3.17 Børnene Først	Den foregående regering blev sammen med et bredt flertal i Folketinget enige om reformen <i>Børnene Først</i> i maj 2021. Reformen skal hjælpe udsatte børn og familier tidligere og bedre end i dag. Aftalen løfter området med 2 mia. kr. (ca. 270 mio. euro) i årene 2022-2025 og varigt fuldt indfaset med 734 mio. kr. (ca. 100 mio. euro) om året.	Nej	-	2	Planmæssig
3.18 Hjemløshed	Det er en regeringsprioritet at bekæmpe hjemløshed, blandt andet ved at udbrede Housing First-tilgangen på hjemløseområdet.	Nej	-	2	Planmæssig

Tabel 3.4**Udvalgte reformer og investeringer inden for beskæftigelses- og socialområdet**

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
	Et samlet Folketing vedtog i foråret 2023 et lovforslag om en omlægning af indsatsen mod hjemløshed. Lovændringerne trådte i kraft 1. oktober 2023. Lovændringerne har til formål at udbrede Housing First-tilgangen, reducere antallet af borgere i hjemløshed markant og gøre op med langvarig hjemløshed. Baggrunden for lovforslaget er <i>Aftale om Fonden for blandede byer</i> (2021). Med aftalen er der afsat 1,05 mia. kr. som givet det nuværende prisniveau vil kunne tilvejebringe ca. 3.200 særligt billige boliger til brug for kommunal boligsocial anvisning og hermed Housing First-indsats for borgere i hjemløshed. Det forventede antal særligt billige boliger, der kan tilvejebringes er grundet inflation nedjusteret siden aftalen blev indgået.				
3.19	Implementering af anbefalinger fra Ekspertudvalget på socialområdet Regeringen og KL har som led i forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2025 indgået en delaftale om det specialiserede socialområde. Regeringen og KL er enige om at arbejde videre med at realisere en del af Ekspertudvalget på socialområdets endelige anbefalinger fra april 2024. Aftalen indeholder en række tiltag, der samlet set skal øge det kommunale prioriteringsrum, skabe større tryghed og forudsigelighed for borgerne og reducere udgifterne på det specialiserede socialområde.	Nej	-	2	Planmæssig
3.20	Ordningen med det sociale frikort I maj 2024 vedtog Folketinget lov om socialt frikort, der gør ordningen med det sociale frikort permanent. Loven, der trådte i kraft den 1. januar 2025, er en videreførelse og forbedring af den hidtidige forsøgsordning, hvormed socialt udsatte har mulighed for at tjene op til 42.766 kr. årligt (ca. 5.500 euro) (2025-niveau) uden at blive modregnet i offentlige ydelser. Midlerne til at gøre ordningen permanent blev afsat med finansloven for 2024.	Nej	-	2	Planmæssig
3.21	Implementering af Barnets Lov Regeringen vil fortsætte indsatsen for børn, unge og familier i udsatte positioner. Det skal blandt andet ske ved fortsat at understøtte implementeringen af barnets lov, som trådte i kraft den 1. januar 2024.	Nej	-	2	Planmæssig

Uddybende beskrivelse af status

3.1 Forbedret arbejdsskadesystem: Uddannelsesgodtgørelsesordningen trådte i kraft 1. januar 2024, mens øvrige initiativer fra aftalen trådte i kraft 1. juli 2024 og 1. januar 2025. Som en del af aftalen skal der igangsættes et forsøg om at uddelegere afgørelseskompetence i arbejdsskadesager til forsikringsselskaber. Forsøget er endnu ikke igangsat.

3.2 Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen: Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen er udmøntet i to love, som er trådt i kraft henholdsvis pr. 22. marts 2023 og 1. januar 2024.

3.3 Afskaffelse af helligdag: Store bededag er afskaffet fra og med 2024.

3.4 Styrket international rekruttering: Loven trådte i kraft 1. april 2023.

3.7 Arbejdspligt: Loven trådte i kraft 1. januar 2025.

3.8 Reform af kontanthjælpssystemet: Loven trådte i kraft 1. januar 2025.

3.9 Arbejdsmiljø og social dumping: Loven der udmøntede en del af initiativerne fra aftalen trådte i kraft 1. februar 2024. Aftalen indeholder derudover en række initiativer, der ikke kræver lovændring, og som udrulles løbende fordelt over aftaleperioden.

3.11 Permanent ret til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge: Retten til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge er permanentgjort pr. 1. januar 2024.

3.12 Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet: Loven, som udmønter aftalen, er trådt i kraft den 1. januar 2025.

3.4 Sundhed

Tabel 3.5

Udvalgte reformer og investeringer inden for sundhedsområdet

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
4.1 Robusthedskommission	Som led i indgåelsen af aftalen om sundhedsreformen i maj 2022 nedsatte den daværende regering en kommission for robusthed i sundhedsvæsenet. Kommissionen afleverede i september 2023 med anbefalinger til løsninger, som kan håndtere de grundlæggende udfordringer i sundhedsvæsenet, så der sikres robusthed i opgaveløsningen og adgang til uddannet og kompetent personale i hele landet. En række tiltag er implementeret, herunder aftaler som øger incitamentet til at tage del i skæve vagter og til at gå op i tid, og tiltag på uddannelsesområdet.	Nej	2020.1.2	2	Gennemført
4.2 10-årsplan for psykiatrien	I september 2022 indgik et bredt flertal i Folketinget en politisk aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Planen skal blandt andet sikre den nødvendige behandlingskapacitet i psykiatrien og styrke området gennem et årligt finansieringsløft på 0,5 mia. kr. (ca. 65 mio. euro). Regeringen ønsker at styrke det samlede psykiatriområde yderligere gennem prioriteringen af yderligere 3,2 mia. kr. (ca. 430 mio. euro) til indsatser frem mod 2030. Af de 3,2 mia. kr. (ca. 430 mio. euro) er ca. 0,6 mia. kr. (ca. 80 mio. euro) allerede udmøntet fra 2024 og frem. Regeringen har lanceret udspillet "En stærkere psykiatri – En samlet 10-årsplan for psykiatrien" i foråret 2025 for at udmønte de resterende 2,6 mia. kr. frem mod 2030 (ca. 350 mio. euro). Derudover blev der som led i en aftale om en sundhedsreform 2024 udmøntet yderligere 0,2 mia. kr. (ca. 27 mio. euro) fra 2025 og frem. Området løftes samlet set med ca. 4,6 mia. kr. (ca. 610 mio. euro) siden 2019.	Nej	2020.1.2	2	Forsinket
4.3 Sundhedsudspil	Regeringen nedsatte i 2023 en Sundhedsstrukturkommission. Sundhedsstrukturkommissionen har i juni 2024 afleveret en række anbefalinger for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet, med fokus på et sammenhængende sundhedsvæsen med mere lighed, og som er mere nært. På den baggrund har regeringen d. 18. september fremlagt et udspil til en sundhedsreform. Sundhedsudspillet er gennemført og der er indgået en politisk aftale om en sundhedsreform 2024. Reformen er nu under implementering.	Nej	2020.1.2	2	Planmæssig
4.4 Akutplan for sygehusvæsenet	Regeringen og Danske Regioner indgik i februar 2023 en aftale om akutplanen, hvor der blev prioriteret 2 mia. kr. (ca. 270 mio. euro) over perioden 2022-2024 til arbejdet med at nedbringe ventetiderne i sygehusvæsenet. Akutplanen skal bidrage til at stabilisere og styrke sygehuse på den korte bane, herunder robustgøre akutmodtagelserne og nedbringe ventelister. Med aftalen er regeringen og Danske Regioner enige om at igangsætte en række indsatser, der skal bidrage til at nedbringe ventetiderne og aflaste områder med kapacitetspres. Der er i forlængelse heraf aftalt tre målsætninger for normalisering af situationen, herunder at ventelisterne er nedbragt inden udgangen af 2024.	Nej	2020.1.2	2	Planmæssig
4.5 Sundhedsfond	Det fremgår af regeringsgrundlaget <i>Ansvar for Danmark</i> (2022), at regeringen vil fremlægge et forslag til en sundhedsfond, der skal sikre nem og lige adgang til behandling i sundhedsvæsenet samt afhjælpe arbejdskraftsudfordringen gennem vedligeholdelse og modernisering af sygehuse samt øget anvendelse af teknologi og digitalisering. Sundhedsfonden indgår som et element i sundhedsreformen, som blev indgået i 2024 og udgør 22 mia. kr. (ca. 3 mia. euro) fra 2026 til 2035.	Nej	2020.1.2	2	Planmæssig
4.6 Nationalt prioriteringsråd	Det fremgår af regeringsgrundlaget <i>Ansvar for Danmark</i> (2022), at regeringen vil nedsætte et tværgående nationalt prioriteringsråd, der skal sikre mest mulig sundhed for pengene, herunder ved f.eks. reduktion af overbehandling og øget patientinddragelse i behandlingsvalg. Nationalt prioriteringsråd er under implementering og indgår som et element i sundhedsreformen, som blev indgået i 2024.	Nej	2020.1.2	2	Planmæssig
4.7 Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår	Regeringen og arbejdsmarkedets parter indgik i december 2023 aftale om et lønløft på 6,8 mia. kr. før skat og tilbageløb (ca. 910 mio. euro) til en række velfærdsmedarbejdere, herunder sundhedspersonale. Aftalen skal blandt andet øge incitamentet til at tage del i skæve vagter, og til at gå op i tid. Aftalen indføres fra 2024 og er fuldt indført i 2026.	Nej	2020.1.2	2	Gennemført
4.8 Aftale om udenlandsk arbejdskraft i sundhedsvæsenet og ældreplejen	Regeringen indgik i januar 2024 en bred politisk aftale med flere af Folketingets partier om bedre og smidigere rammer for rekruttering af udenlandske	Nej	2020.1.2	2	Planmæssig

Tabel 3.5**Udvalgte reformer og investeringer inden for sundhedsområdet**

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
	sundhedspersoner fra tredjelande. Med aftalen implementeres tiltag, der skal gøre det nemmere at rekruttere efterspurgt udenlandsk sundhedspersonale fra uden for EU/EØS til sundhedsvæsenet og ældreplejen i Danmark og samtidig sikres en mere smidig og effektiv autorisationsproces for efterspurgte sundhedspersoner fra tredjelande.				

Uddybende beskrivelse af status

4.1 Robusthedskommissionen: Kommissionen fremlagde afrapporteringen i september 2023.

4.2 10-årsplanen for psykiatrien: Regeringen afsatte konkrete midler ifm. finansloven for 2024, hvor der blev prioriteret yderligere 3 mia. kr. frem mod 2030 til 10-årsplanen. Den konkrete udmøntning af de resterende midler fra 2025 og frem er udskudt fra efteråret 2024 til foråret 2025.

4.7 Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår: Der blev indgået aftale herom i december 2023.

3.5 Digitalisering

Tabel 3.6

Udvalgte reformer og investeringer inden for digitalisering

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
5.1	Danmarks Digitaliseringsstrategi – sammen om den digitale udvikling I maj 2022 lancerede den daværende regering en samlet digitaliseringsstrategi for Danmark med 61 initiativer, der sætter retningen for den digitale udvikling af Danmark som digitalt foregangsland og adresserer de udfordringer, der også kan følge med digitaliseringen.	RRF	2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig
5.2	Den fællesoffentlig digitaliseringsstrategi – Digitalisering, der løfter samfundet Den daværende regering lancerede i juni 2022 en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi for Danmark 2022-2025, der skal gøre digitalisering til en central del af svaret på de store samfundsudfordringer, som Danmark står over for, og samtidig tage hånd om de borgere, der finder digitaliseringen udfordrende. Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi sikrer, at der bygges videre på det stærke digitale fundament, der er skabt gennem de sidste 20 års digitale investeringer.	Nej	2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig
5.3	Nedsættelse af digitaliseringsråd til at rådgive regeringen om digitalisering Med lancering af sin digitaliseringsstrategi besluttede den tidligere regering at nedsætte et digitaliseringsråd for strategiens løbetid i 2022-2026 bestående af topledere og eksperter på det digitale område, der løbende skal rådgive regeringer om digitaliseringens potentialer og udfordringer og følge arbejdet med digitaliseringsstrategien.	Nej	2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Ikke gennemført
5.4	10-årsplan for ny teknologi og automatisering i den offentlige sektor Nye teknologiske løsninger og automatisering skal bidrage til at afhjælpe manglen på arbejdskraft ved at frigøre tid og hænder i den offentlige sektor. Den tidligere regering har i samarbejde med KL og Danske Regioner igangsat et langsigtet, målrettet arbejde for udbredelse af ny teknologi i den offentlige sektor, der skal frigøre 10.000 årsværk over 10 år.	Nej	2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Ikke gennemført
5.5	Digitaliseringsfond på 500 mio. kr. (ca. 65 mio. euro) i perioden 2022-2025 Med Digitaliseringsfonden, som har til formål at følge op på Digitaliseringspartnerskabets anbefalinger, blev der afsat 125 mio. kr. (ca. 15 mio. euro) årligt i perioden fra 2022 til 2025 til at understøtte digitaliseringen af Danmark. Digitaliseringsfonden, der blev udmøntet på finansloven for 2022, indeholder initiativer med fokus på at understøtte et grønnere og mere digitalt erhvervsliv, øget brug af offentlige data, grønne løsninger og ny teknologi i den offentlige sektor samt et juridisk og etisk fundament i en digital virkelighed. Initiativerne under Digitaliseringsfonden omfatter i alt 10 initiativer og dækker både digitalisering i det offentlige, digitalisering i virksomheder, grønne digitale initiativer og initiativer med fokus på dataetik og lovgivning.	RRF	2023.1.3 2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig
5.6	Styrkelse af SMV:Digital Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) investerer ikke i samme grad som større virksomheder i digitalisering, hvilket risikerer at stille dem dårligere i konkurrencen med fx større virksomheder. Med SMV:Digital ydes der hjælp til digital omstilling af virksomheder blandt andet ved tilskud til indkøb af privat rådgivning, kompetenceforløb, sparring og netværk samt vejledning om regulering og konkurrencevilkår, som skal bidrage til at integrere digitalisering, automatisering og e-handel i SMV'erne i Danmark. Med finansloven for 2022 blev der afsat knap 120 mio. kr. (ca. 15 mio. euro) til SMV:Digital i perioden 2022-2025. Endvidere er der blevet afsat knap 65 mio. kr. (ca. 10 mio. euro) til SMV:Digital i 2021 i regi af Danmarks genopretningsplan, som blev udmøntet på finansloven for 2021 og sommer- og erhvervspakken af juni 2021. I alt ventes 550 SMV'er at få del i de 65 mio. kr. (ca. 5 mio. euro).	RRF/PA	2023.1.3 2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig
5.7	Aftale om en ambitiøs og ansvarlig strategi for Danmarks digitale udvikling I februar 2024 indgik Folketinget aftale om en ny digitaliseringsstrategi for perioden 2024-2027. Strategien skal blandt andet fremme anvendelsen af kunstig intelligens, styrke den digitale grønne omstilling, øge digitale kompetencer i befolkningen og styrke virksomhedernes digitale omstilling.	Nej	2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig
5.8	Nedsættelse af Digital Taskforce for kunstig intelligens Regeringen, Kommunernes Landsforening og Danske Regioner er med økonomiaftalerne for 2025 enige om at nedsætte en Digital Taskforce for kunstig intelligens. Taskforcen skal sætte retning og ambition for udnyttelse af kunstig intelligens i den offentlige sektor og bidrage til at frigøre arbejdskraft, reducere	Nej	2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig

Tabel 3.6**Udvalgte reformer og investeringer inden for digitalisering**

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
	administration og øge kvaliteten i den offentlige sektor til gavn for borgere og virksomheder med ambitionen om, at Danmark skal være verdensførende inden for kunstig intelligens i den offentlige sektor. Parterne har samtidig forpligtet sig til løbende i kommende økonomiaftaler at stille den nødvendige finansiering til rådighed for taskforcens arbejde og implementeringen af konkrete løsninger. Taskforcen erstatter 10-årsplanen for ny teknologi og automatisering i den offentlige sektor. Enkelte igangsatte initiativer vedr. skalering af eksisterende løsninger (spor 1), herunder initiativer i 2024, kan efter aftale med KL og Danske Regioner afsluttes i det nuværende setup under forudsætning af kommunal og regional medfinansiering, som aftalt ved økonomiaftalerne for 2023.				
5.9	Videreførelse af bredbåndspulje Siden 2016 har Bredbåndspuljen, der i 2021 fik tilført 100 mio. kr. (ca. 15 mio. euro) fra EU's genopretningsfacilitet, sikret, at flere husstande og virksomheder får adgang til bredbånd med høj hastighed (100/30 Mbit/s) i områder, hvor markedet ikke leverer af sig selv. I dag har i alt omkring 99 pct. af alle adresser i Danmark, svarende til ca. 2 mio. husstande og virksomheder, adgang til bredbånd med 100/30 Mbit/s.	RRF	2023.1.3 2022.1.2 2021.1.3 2020.2.3	1	Planmæssig

Uddybende beskrivelse af status**5.3 Nedsættelse af digitaliseringsråd til at rådgive regeringen om digitalisering:**

Digitaliseringsrådet blev oprettet i 2022 og var i arbejde indtil det blev lukket d. 18. december 2024 som følge af politisk prioriteret opgavebortfald.

5.4 10-årsplan for ny teknologi og automatisering i den offentlige sektor:

10-årsplanen for ny teknologi og automatisering i den offentlige sektor er blevet erstattet af den digitale taskforce for kunstig intelligens.

3.6 Klima, miljø og energiforsyning

Tabel 3.7

Udvalgte reformer og investeringer inden for klima, miljø og energiforsyning

Nr.	RRF/PA	CSR	CP	Status
6.1 Aftale om grøn skattereform for industri mv. (2022) Aftalen blev indgået i forlængelse af Ekspertgruppen for en grøn skattereforms første delrapport om anbefalinger om regulering af drivhusgasser med udgangspunkt i en højere og mere ensartet CO ₂ e-afgift. Med <i>Aftale om Grøn skattereform for industri mv.</i> (2022) er det blandt andet aftalt at indføre en mere ensartet CO ₂ -afgift for drivhusgasudledninger fra industrien (indfases fra 2025-2030), yderligere investeringer i CCS samt øvrige kompenserende tiltag. Med aftalen skønnes Danmarks udledning af CO ₂ e at blive reduceret med yderligere 4,3 mio. ton frem mod 2030.	RRF	2023.4.1 2022.4.1 2022.1.2	1	Planmæssig
6.2 Aftale om kilometerbaseret vejafgift for lastbiler (2023) Det er aftalt at indføre en ny kilometerbaseret og CO ₂ -differentieret vejafgift for lastbiler fra 2025, som skal erstatte den eksisterende periodebaserede vejbenyttelsesafgift for lastbiler (Eurovignetten). Derudover omfatter aftalen, at der gennemføres en ændring i de nationale regler om vægt og dimensionering af lastbiler i vejgodstransporten. Det indebærer effektivisering af vejgodstransporten og bidrager med CO ₂ -reduktioner og mindsker samtidig vejafgiftens erhvervsøkonomiske omkostninger.	Nej	2023.4.1 2022.4.1	1	Gennemført
6.3 Aftale om Deludmøntning af Grøn Fond (2024) Med <i>Aftale om Deludmøntning af Grøn Fond</i> (2024) blev der udmøntet 4,9 mia. kr. (ca. 650 mio. euro) fra det grønne råderum, som blev afsat i forbindelse med <i>Aftale om etablering af Grøn Fond</i> (juni 2022). Heri blev der blandt andet afsat midler til udrulning af fjernvarme, til grøn omstilling og effektiviseringer af vejgodstransporten, til grøn omstilling af landbruget gennem metanreducerende foder, en havnaturfond, en klimatilpasningsplan 1, oprensning af generationsforurening mm. Det blev desuden aftalt at forhøje dieselafgiften med 50 øre pr. liter ekskl. moms fra 1. januar 2025. Afgiftsforhøjelsen omfatter diesel til vejtransport og diesel til entreprenørmaskiner mv., der betaler samme dieselafgift som vejtransport. Udligningsafgiften nedsættes forholdsmæssigt.	Nej	2024.3 2023.4.1 2023.4.6 2022.4.1	1	Planmæssig
6.4 Klimaaftale om grøn strøm og varme (2022) Det er aftalt at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af produktionen fra VE på land frem mod 2030. Der skal endvidere udbydes områder, der kan rumme yderligere mindst 4 GW havvind til etablering inden udgangen af 2030 under den forudsætning, at havvinden ikke belaster statens finanser negativt over projektperioden, og at der i relevant omfang er plads i elnettet. Det er endvidere aftalt, at der igangsættes et servicetjek og analysearbejde for at fjerne barrierer i lovgivningen samt skabe smidigere sagsbehandling og forkorte godkendelses- og tilladelsesprocesser i forbindelse med havvindmølleparker. Der er aftalt en ambition om, at der ikke skal anvendes gas til opvarmning i husstande i 2035, samt at Danmark senest i 2030 vil være 100 pct. forsynet med grøn gas blandt andet ved at sætte fart på udrulningen af fjernvarme. Der iværksættes derfor en række indsatser og forbedrede vilkår for at accelerere udrulningen af grøn varme samt forøge produktionen af biogas, for at mindske antallet af husstande, der opvarmes med naturgas og dermed blandt andet sårbarheden for den danske gasforsyning. En central forudsætning for den grønne omstilling er et velfungerende og udbygget elnet og fleksibelt forbrug. Der afsættes derfor også midler til tiltag og analyser vedrørende mere proaktiv udbygning af elnettet og understøttelse af et mere fleksibelt elforbrug.	RRF	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.3 2023.4.4 2023.4.5 2023.4.6 2022.4.1	1 og 3	Planmæssig
6.5 Grøn omstilling af vejtransport (2020) Tiltagene skal bidrage til at øge incitamentet til at købe nul- og lavemissionsbiler, herunder gennem ændrede skatteregler, og støtte grøn transport og infrastruktur. Der disponeres i alt 1.625 mio. kr. (ca. 220 mio. euro) i perioden 2021-2025. I 2020 blev det anslået, at aftalen samlet medfører en CO ₂ -reduktion på 1,0 mio. ton i 2025 og 2,1 mio. ton i 2030.	RRF	2023.4.1 2022.4.1	1	Gennemført
6.6 Aftale om et grønt Danmark (2024) Regeringen indgik d. 24. juni 2024 <i>Aftale om et Grønt Danmark</i> med parterne i den grønne trepart: Landbrug og Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening. Aftalen skal blandt andet reducere landbrugets udledninger af drivhusgasser, udgøre det langsigtede grundlag for omlægning og omstilling af Danmarks arealer	Nej	2024.3	1	Planmæssig

Tabel 3.7

Udvalgte reformer og investeringer inden for klima, miljø og energiforsyning

Nr.	RRF/PA	CSR	CP	Status
samt sikre bedre vilkår for natur, biodiversitet, vandmiljø og drikkevand. Det skal blandt andet ske ved en arealomlægning (i alt omtrent 40 mia. kr. (ca. 5 mia. euro) i Danmarks Grønne Arealfond) og CO₂e-afgifter på udledninger fra landbruget.				
6.7 Aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter (2022) Der er indgået <i>Aftale om Udmøntning af udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter</i> (2022). Aftalen bidrager til en CO₂-reduktion på 0,12 mio. tons i 2030 og er med til at sikre opnåelse af den forventede CO₂-reduktion på i alt 0,7 mio. tons i 2030, som blev besluttet med Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi fra 2020.	Nej	2023.3.1 2022.3.1	1	Gennemført
6.8 Opfølgning på Aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (2020) Med aftalen styrkes affaldstilsynet og kontrollen med eksport og import af affald. Samtidig er der sat en ambitiøs frist for kommunernes husstandsnaere og særskilte indsamling af tekstilaffald. Aftalen er en opfølgning på <i>Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi</i> (2020) og er med til at sikre opnåelse af den forventede CO₂-reduktion på i alt 0,7 mio. ton i 2030.	Nej	2023.3.1 2022.3.1	1	Forsinket
6.9 Etablering af en national energi krisestab (NEKST) Regeringen har nedsat en national energikrisestab (NEKST) efter inspiration fra den nationale operative stab (NOST). NEKST skal sikre hurtigere handling på akutte grønne udfordringer som blandt andet fjernvarmeudrulning og identificere barrierer for de aftalte ambitioner for skalering af sol og vind på land samt havvind og anbefale regeringen eventuelle tiltag, der kan accelerere udbygningen. NEKST skal ligeledes understøtte udbygning af elnettet de steder, hvor der allerede i dag er udfordringer med kapaciteten og bidrage med at fjerne grønne barrierer og accelerere det arbejde, der allerede er sat i gang for at understøtte rettidige og effektive investeringer i elnettet. NEKST skal desuden undersøge, om der er behov for yderligere tiltag til at udnytte elnettet mere effektivt, herunder blandt andet via et mere fleksibelt elforbrug.	RRF	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.3 2023.4.4 2023.4.6	3	Gennemført
6.10 Skovplan Regeringen vil fremlægge en skovplan med et mål om etablering af 250.000 hektar ny skov i Danmark frem mod 2045. Skovplanen skal sikre størst mulig synergi og afvejning mellem de mange formål med ny skov. Aftalepartierne lægger med <i>Aftale om Implementering af et grønt Danmark</i> (november 2024) op til en ny tilskudsordning til privat skovrejsning og ny urørt statslig skov, der sammenlagt skal nå målsætningen om 250.000 ha ny skov (i alt omtrent 22 mia. kr. (knap 3 mia. euro)). Skovrejsningen skal bidrage til at reducere udledningen af drivhusgasser og kvælstof samt til drikkevandsbeskyttelse og mere natur.	Nej	2024.3	1	Planmæssig
6.11 Grøn indenrigsluftfart Med <i>Aftale om Grøn Luftfart i Danmark</i> af d. 15. december 2023 (regeringen, SF og EL) er der afsat ca. 0,8 mia. kr. (ca. 100 mio. euro) i perioden 2025-2029 til at yde støtte til etableringen af en grøn indenrigsrute samt ca. 1,5 mia. kr. (ca. 200 mio. euro) i perioden 2027-2033 til at yde støtte til hel grøn indenrigsluftfart senest i 2030. Herudover er der afsat en ramme på ca. 1,1 mia. kr. (ca. 145 mio. euro) i perioden 2025-2033 til grøn omstilling af luftfarten. Aftalen finansieres af en passagerafgift.	Nej	2023.4.1 2022.4.1	1	Planmæssig
6.12 Aftale om Etablering af en grøn fond (2022) Der er reserveret 1,5 mia. kr. (ca. 200 mio. euro) i 2024 og 3,25 mia. kr. (ca. 435 mio. euro) årligt fra 2025 til 2040 i det finanspolitiske råderum til etablering af et nyt grønt råderum. Der reserveres således 53,5 mia. kr. (ca. 7 mia. euro) (2022-pl) til den grønne omstilling mod 2040. Heraf afsættes i alt 10,6 mia. kr. (ca. 1,4 mia. euro) frem mod 2040 til aftale om grøn skattereform. Det grønne råderum skal prioriteres til større og længerevarende investeringer i klima, grøn energi og miljø.	Nej	2023.4.1 2023.4.6 2022.4.1	1 og 3	Planmæssig
6.13 Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi) (2022) Et bredt flertal i Folketinget stod i 2022 bag Power-to-X-aftalen, der tager de første skridt til etablering af rammevilkår, som kan fremme udviklingen af et Power-to-X-marked i Danmark. Med aftalen skal Danmark sigte mod at opbygge en elektrolysekapacitet på 4-6 GW i 2030. Udbygningen med Power-to-X skal så vidt muligt ske på markedsvilkår og under hensyntagen til danskernes forsyningssikkerhed. Power-to-X-aftalen består blandt andet også af en tilskudsordning på 1,4 mia. kr.	PA	2024.2 2023.4.1 2022.4.1	1 og 3	Gennemført

Tabel 3.7

Udvalgte reformer og investeringer inden for klima, miljø og energiforsyning

Nr.	RRF/PA	CSR	CP	Status
(ca. 200 mio. euro) (2024-priser) i form af et statsligt udbud til brintproduktion. Udbuddet blev afholdt i 2023, hvor alle midlerne i puljen blev udmøntet. Derudover fremgår det også af Power-to-X-aftalen, at der skal skabes de nødvendige rammer for, at det i Danmark bliver muligt at etablere en brintinfrastruktur til transport af brint i rør og til lagring i undergrunden. Endvidere fremgår det, at der afsættes 344 mio. kr. (ca. 45 mio. euro) fra REACT-EU midler under EU's struktur-fonde og EU's Fond for Retfærdig Omstilling til etablering af en ny investerings-støtteordning for at accelerere modning og opskalering af innovative grønne tekno-logier med fokus på især Power-to-X og brint, hvoraf 244 mio. kr. (ca. 35 mio. euro) allerede er udmøntet. Aftalen kan dermed også understøtte EU's initiativ Net Zero Industry Act.				
6.14 Tillægsaftale om Energiø Bornholm (2022) Som led i implementeringen af <i>Klimaaftale for energi og industri mv.</i> (2020) besluttede et bredt flertal i Folketinget i 2022 at udvide Energiø Bornholm fra de forud-satte 2 GW til 3 GW med forventet realisering i 2030 med fortsat betingelse om, at projektet er rentabelt. I aftalen noterer aftalekredsen sig beslutningen om etable-ring af udlandsforbindelse mellem Danmark og Tyskland af 26. juli 2022.	Nej	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.3 2022.4.1 2022.4.2 2022.4.3	1 og 3	Forsinket
6.15 Udbudsforberedende aftale for Energiø Nordsøen (2022) Som led i implementeringen af <i>Klimaaftale for energi og industri mv.</i> (2020) indgik regeringen i 2022 en aftale, der specificerer rammerne for forberedelsen af udbuddet af Energiø Nordsøen, herunder blandt andet vedrørende teknisk koncept, selskabsform samt krav til privat medejer og til anlægget af energiøen. Det fremgår videre, at aftalekredsen vil tage endelig beslutning om fortsættelse af projektet på baggrund af blandt andet endelig overvæltningsmodel af Energinets nettoomkostninger og opdaterede rentabilitetsberegninger i lyset af betingelsen om, at projektet skal være rentabelt.	Nej	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.3 2022.4.1 2022.4.2 2022.4.3	1 og 3	Forsinket
6.16 Tillægsaftale om udbudsrammer for 6 GW havvind og Energiø Bornholm (2023) Med aftalen, der blev indgået i maj 2023 af et bredt flertal i Folketinget, blev rammerne for udbygning af havvind på 6 GW radial havvind og 3 GW for Energiø Bornholm fastlagt, der potentielt kan føre til udbygning af 14 GW havvind eller mere, såfremt havvindsopstillerne udnytter den frihed, der indgår i aftalen, til at opføre mest muligt kapacitet på arealerne.	Nej	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.3	3	Forsinket
6.17 Aftale om Sprøjtemiddelstrategi 2022-2026 (2022) Med aftalen afsættes i alt ca. 368 mio. kr. (ca. 50 mio. euro) i perioden 2022-2026 med henblik på at reducere sprøjtemiddelbelastningen i Danmark. Indsatserne i strategien skal styrke beskyttelsen af vandmiljøet, grundvandet og biodiversiteten samt danskernes sundhed og fødevarer sikkerhed.	Nej	-	1	Planmæssig
6.18 Aftaler om Kemi- og Biocidindatser (2022) Med aftalerne afsættes i alt ca. 304 mio. kr. (ca. 40 mio. euro) i perioden 2022-2025 til blandt andet at løfte danske mærkesager i forhandlinger om EU's fremtidige kemikaliereregulering, sikre kontrol af kemikalier, øge viden om og regulering af hormonforstyrrende og allergifremkaldende stoffer. Der sættes samtidig penge af til at klæde forbrugerne bedre på, så de kan undgå at lægge produkter med farlig kemi i indkøbskurven. Med biocidaftalen indføres blandt andet en autorisationsordning for insektbekæmpere.	Nej	-	1	Planmæssig
6.19 Aftale om IPCEI-brintprojekter (2021) Med aftalen afsættes 850 mio. kr. (ca. 115 mio. euro) til dansk deltagelse i et storskala europæisk projekt, Important Project of Common European Interest (IPCEI) om brint. Der blev udvalgt to projekter, der skal understøtte Power-to-X-udviklingen i Danmark.	Nej	2023.4.1 2022.4.1	1 og 3	Forsinket
6.20 Ny lov om natur og biodiversitet Regeringen vil indføre en samlet lov om natur og biodiversitet med mål og virkemidler for et grønnere Danmark. Målet er at bidrage til EU's biodiversitetsstrategi for 2030, som har som mål, at 30 pct. af EU's areal til lands og til havs skal være beskyttet natur, hvoraf 10 pct. skal være strengt beskyttet natur. Regeringen vil indføre et mål på mindst 20 pct. beskyttet natur i en kommende lov om natur og biodiversitet. Målsætningerne skal udarbejdes under hensyntagen til den samlede arealanvendelse i Danmark, herunder sameksistens med landbrug og udbygning med vedvarende energi.	Nej	2024.3	1	Planmæssig
6.21 Ny plasthandlingsplan	Nej	2023.3.1	1	Planmæssig

Tabel 3.7

Udvalgte reformer og investeringer inden for klima, miljø og energiforsyning

Nr.	RRF/PA	CSR	CP	Status
Regeringen vil gennemføre en plasthandlingsplan med det mål at få nedbragt plastik i den danske natur.		2022.3.1		
6.22 Ny national handlingsplan for PFAS Regeringen har i 2024 lanceret en ny national handlingsplan for PFAS, som sikrer en fremadrettet overvågning og kontrol, og som adresserer manglende viden på området. Aftalen fokuserer på at 1) oprense forurening, 2) afværge yderligere spredning af PFAS og 3) inddæmme eksisterende PFAS-forurening. Planen sætter retningen for arbejdet med at nedbringe PFAS i Danmark, EU og internationalt.	Nej	-	1	Planmæssig
6.23 Havplan Regeringen har fremlagt en ny opdateret havplan, hvor mere end 30 pct. af Danmarks havareal er beskyttet. Frem mod 2030 udpeges i alt 10 pct. som strengt beskyttet. Havplanen udtrykker en balance mellem behovet for nye aktiviteter for at Europa kan blive selvforsynende med energi, hensyn til dem der benytter havet i dag og behovet for beskyttelse af natur og biodiversitet.	Nej	-	1	Planmæssig
6.24 Fonden for Retfærdig Omstilling Fonden er målrettet de landsdele, som er mest negativt påvirkede af omstillingsprocessen frem mod en klimaneutral økonomi i 2050. Fonden er målrettet Nordjylland og Syddjylland og stiller ca. 636 mio. kr. (ca. 85 mio. euro) til rådighed, der som følge af politiske aftaler blandt andet understøtter teknologi- og forretningsudvikling inden for Power-to-X, bedre vilkår for grøn omstilling i SMV'er, udvikling af brun bioraffinering såsom pyrolyse, udvikling af lokale værdikæder for CO ₂ -fangst, -anvendelse og -lagring.	PA	2024.2 2023.1.3 2022.2.2 2020.2.3	1	Forsinket
6.25 Udviklingen af lokale erhvervsfyrtårne Der er afsat 1 mia. kr. (ca. 135 mio. euro) i EU-midler til at understøtte udviklingen af lokale erhvervsfyrtårne, herunder med midler fra EU's Fond for Retfærdig Omstilling, Den Europæiske Socialfond Plus, EU's strukturfonde og fra REACT-EU programmet. Erhvervsfyrtårnene er strategisk vigtige indsatser i 2021-2027-programmerne for strukturfondene. Erhvervsfyrtårnene skal understøtte udviklingen af eksisterende og nye styrkepositioner, herunder blandt andet på det grønne område (Power-to-X, vandteknologi, biosolutions, bæredygtigt byggeri og CO ₂ -fangst). Der er med de udmøntede midler igangsat en række aktiviteter lokalt for at understøtte udviklingen af erhvervsfyrtårnene, herunder til etablering af en række test- og demonstrationsprojekter inden for grønne teknologier samt tiltag til at understøtte udrulning af den grønne infrastruktur. Erhvervsfyrtårnene videreudvikles i partnerskaber mellem blandt andet staten og lokale aktører, som skal understøtte den langsigtede udvikling af lokale erhvervsfyrtårne.	PA	2024.2 2020.2.2	-	Planmæssig
6.26 Grøn omstilling af landbruget Danmarks genopretningsplan indeholder en række initiativer inden for landbrugs- og miljøområdet, hvor der i alt investeres over 1,3 mia. kr. (ca. 175 mio. euro) fra genopretningsfaciliteten i 2021-2025. Samlet estimeres initiativerne at nedbringe udledningerne med 0,1 mio. tons CO ₂ . Her udgør tiltaget om at udtage kulstofrig jord fra landbruget den største andel på 660 mio. kr. (ca. 90 mio. euro).	RRF	2024.3	1	Planmæssig
6.27 Energiinitiativer i nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik (2022) Med aftalen var aftalepartierne enige om at iværksætte initiativer, der yderligere udfaser gas, så Danmark bliver uafhængig af russisk gas. Aftalepartierne vil undersøge, hvad mulighederne er for midlertidigt at øge gasindvinding i Nordsøen, øge anvendelsen af biogas, fremrykke Baltic Pipe eller lignende, så Danmark ad den vej kan bidrage til at afhjælpe Europas afhængighed af russisk gas. I forlængelse heraf bemærkes det, at Baltic Pipe blev fuldt idriftsat den 30. november 2022, en måned før den planlagte åbning i januar 2023. Ørsted og Andel har indgået kontrakter med Equinor om levering af norsk gas til Danmark via Baltic Pipe, hvilket understøtter dansk forsyningsikkerhed. For at øge andelen af grøn gas i det danske gasforbrug her og nu, indgik den daværende regering og et flertal i Folketinget <i>Aftale om midlertidig fastholdelse af energiafgrædegrænsen</i> (april 2022), hvor den nuværende energiafgræde-grænse på 12 pct. fastholdes i yderligere ét år for at øge biogasproduktionen i 2022 og 2023.	Nej	2023.4.1 2022.4.1	1 og 3	Planmæssig
6.28 Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne (2022) Med aftalen var den daværende regering og Kommunernes Landsforening enige om at sætte fart på udrulningen af fjernvarme. Aftalen indebærer, at kommunerne i	Nej	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.6	1 og 3	Planmæssig

Tabel 3.7

Udvalgte reformer og investeringer inden for klima, miljø og energiforsyning

Nr.	RRF/PA	CSR	CP	Status
2022 skulle gennemføre en planlægningsindsats og udsende breve om muligheden for omlægning til grøn varme til olie- og gasfyrsejere i de områder, der er gasforsynede. På baggrund heraf skulle der udarbejdes konkrete projektforslag i 2023 med henblik på udrulning af fjernvarme inden 2028, hvor dette giver mening.				
6.29 Levetidslørlængelse af tre kraftværker (2022) For at styrke elforsyningsituationen på kort sigt blev der i oktober 2022 givet politisk mandat til midlertidigt at udskyde lukningen af tre kraftværker. Lukningen af værkerne blev udskudt til 31. august 2024. Den midlertidige udskydelse drejer sig om tre værker ejet af Ørsted; Kyndbyværkets blok 21 (letolie), Studstrupværkets blok 4 (kul) og Esbjergværkets blok 3 (kul).	Nej	-	3	Gennemført
6.30 Robuste rammer for netvirksomhedernes økonomi (2024) Der er indgået en politisk aftale for at sikre, at elnetvirksomhederne, der ejer og driver de danske eldistributionsnet (elnettets landeveje), har de økonomiske rammer til at understøtte en effektiv og rettidig elektrificering. Der indføres blandt andet et nyt grønt elektrificeringstillæg til netvirksomhedernes indtægtsrammer for at dække meromkostningerne som følger af elektrificeringen	Nej	2023.4.3	1	Gennemført
6.31 Mulighed for etablering af brintinfrastruktur Med 1. delaftale om ejerskab og drift af fremtidens danske, rørbundne brintinfrastruktur fra maj 2023 blev aftalepartierne blandt andet enige om, at rørbunden brintinfrastruktur som udgangspunkt skal være offentligt ejet gennem Evida og Energinet. Endvidere underskrev Danmark og Tyskland i 2023 en bilateral aftale om at understøtte etableringen af grænseoverskridende landbaseret brintinfrastruktur mellem landene. Med 2. delaftale om økonomiske rammevilkår for brintinfrastruktur fra april 2024 blev aftalepartierne enige om at fastlægge reguleringen samt de overordnede betingelser for Energinets adgang til statslig finansiering (fx egenkapitalindskud, lån, garantier) af en evt. jysk brintbackbone.	Nej	2023.4.1 2023.4.2 2022.4.1 2022.4.2	1 og 3	Planmæssig
6.32 Aftale om langsigtede rammevilkår for CO2-fangst i forsyningssektoren (2024) Formålet med aftalen er at skabe klare rammevilkår for CO2-fangst i forsyningssektoren ved at fjerne regulatoriske barrierer, så sektorens betydelige CO2-fangstpotentiale kan bringes i spil. Aftalen implementeres ved lovforslag, som skal understøtte, at kommunalt ejede forsyningselskaber, herunder affaldsforbrændingsanlæg, kan deltage i udbud af CCS-puljerne. Herudover skal lovforslaget skabe klare rammer for finansieringen af CO2-fangstaktiviteter for både private og kommunale forsyningselskaber.	Nej	2020.2.3	1	Gennemført
6.33 Klimaafale om mere grøn energi fra sol og vind på land (2023) Med <i>Klimaafale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023</i> (2023), blev det besluttet at muliggøre, at staten kan få en mere aktiv rolle i planlægningen af større energiparker på land og på den måde understøtte ambitionen om en fire-dobling fra <i>Klimaafale 2022</i> . Dertil er der, på baggrund af <i>Klimaafale 2023</i> , foretaget justeringer til VE-ordningerne, herunder forhøjelse af satserne for VE-bonus og grøn pulje, der sikrer at ejerne af VE-anlæggene deler en større del af gevinsterne fra driften af VE-anlæggene med henholdsvis naboer og lokalsamfund, hvilket har til formål at sikre en højere grad af lokal accept af VE-anlæggene.	Nej	2023.4.1 2023.4.2 2023.4.3 2022.4.1	1 og 3	Planmæssig

Uddybende beskrivelse af status

6.2 Aftale om kilometerbaseret vejafgift for lastbiler (2023): Den kilometerbaserede vejafgift trådte i kraft fra 1. januar 2025.

6.5 Grøn omstilling af vejtransport (2020): Aftalen er overordnet gennemført. Der er ikke flertal bag aftalen længere, hvorfor fx brændstofstrategi og ILUC-værdier i 2025 ikke er gennemført.

6.7 Aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter (2022): Status for implementeringen af den politiske aftale er, at initiativer om producentansvar for emballage og engangsplastprodukter nu er gennemført i dansk lovgivning.

6.8 Opfølgning på Aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi (2022): Initiativer vedrørende 'Fastsættelse af frist for indsamling af tekstilaffald' og 'Styrket affaldstilsyn og strømnetet praksis' er gennemført i dansk lovgivning. Initiativerne under hovedafsnittet 'Robust regulering af affaldsgebyret' er eller forventes at blive forsinkede i forhold til fristerne i aftalen. Initiativerne er i proces.

6.9 Etablering af en national energi krisestab (NEKST): De tre NEKST-arbejdsspor "Mere sol og vind på land", "Farvel til gas i danske hjem" og "Hurtigere udbygning af elnettet" er afsluttet i 2024, og arbejdsgruppernes anbefalinger er offentliggjort.

6.11 Grøn indenrigsluftfart: Der arbejdes på design og implementering modeller for udmøntning af de tre puljer til grøn luftfart; indenrigsrute, helt grøn indenrigsrute i 2030 samt generel pulje til omstilling af luftfarten. Der afventes pt. tilbage melding fra KOM ift. statsstøtte. Den grønne indenrigsrute er forsinket, da der ikke forventes opstart i 2025.

6.13 Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi) (2022): Aftalens hovedelementer om udmøntning af et Power-to-X-udbud på 1,4 mia. kr. (2025-priser), udmøntning af investeringsstøtteordning, muliggørelse af direkte linjer og geografisk differentierede forbrugstariffer for store elforbrugere, muliggørelse af brintinfrastruktur samt nedsættelse af en Power-to-X-taskforce er alle gennemført.

6.14 Tillægsaftale om Energiø Bornholm (2022): Videre arbejde afventer forhandlinger med Tyskland, som først kan fortsætte efter tysk regeringsdannelse forventeligt i foråret 2025.

6.15 Udbudsforberedende aftale for Energiø Nordsøen (2022): I sommeren 2023 blev det besluttet at pausere projektet med henblik på billiggørelse. Der pågår dialog med Tyskland og andre partnerlande om en mulig forbindelse til energiøen.

6.16 Tillægsaftale om udbudsrammer for 6 GW havvind og Energiø Bornholm (2023): Gennemført for så vidt angår Tillægsaftale om udbudsrammer for 6 GW havvind, da udbud blev igangsat i april 2023. Udbud af 3 GW i Nordsøen resulterede ikke i bud. Udbud af 3 GW i indre danske farvande er ikke gennemført, da udbuddet er annulleret efter aftale med forligskredsen. Forundersøgelser mv. forventes genbrugt i nye udbud af 2-3 GW med forventet budfrist 2026. Forsinket for så vidt angår Energiø Bornholm. Det videre arbejde afventer forhandlinger med Tyskland, som først kan fortsætte efter tysk regeringsdannelse forventeligt i foråret 2025.

6.19 Aftale om IPCEI-brintprojekter (2021): Aftalen om IPCEI-brintprojekter indeholder to projekter. Det ene bliver ikke gennemført, idet tilsagnsmodtager har opsagt det tildelte tilsagn. Det andet projekt er forsinket grundet usikkerheder om energipriser samt manglende adgang til tekniske komponenter som følge af Ruslands invasion af Ukraine.

6.24 Fonden for Retfærdig Omstilling

Implementeringen er forsinket, blandt andet på grund af, at de første annonceringer var underansøgt.

Derudover er to projekter, som havde modtaget tilsagn om støtte, ikke blevet realiseret. Der arbejdes på en model for en genudmøntning af rest- og tilbageløbsmidlerne i en ny annoncering.

6.25 Udviklingen af lokale erhvervsfyrtårne

Alle midler fra Fonden for Retfærdig Omstilling og REACT-EU er udmøntet, til lige med en del af midlerne fra Regionalfonden og Socialfonden Plus. I alt ca. 900 mio. kr. er udmøntet. De resterende strukturfondsmidler er annonceret og forventes udmøntet i efteråret 2025. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har yderligere medfinansieret erhvervsfyrtårnene med 121 mio. kr. i 2023, samt 73 mio. kr. i den nuværende annoncering.

6.27 Energiinitiativer i nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik

(2022): Aftalen er gennemført for så vidt angår gasrørledningen Baltic Pipe og energiafgrødegården. Baltic Pipe blev fuldt idriftsat den 30. november 2022, en måned før den planlagte åbning i januar 2023. Energiafgrødegårde-tiltagene blev gennemført og yderligere justeret med *Aftale om fastsættelse af energiafgrødegårde* (2023). Reglerne er implementeret med bekendtgørelse.

6.29 Levetidsforlængelse af tre kraftværker (2022): Aftalen er gennemført og alle tre værker er lukket igen.

6.30 Robuste rammer for netvirksomhedernes økonomi (2024): Lovændring er vedtaget med L 69 fra FT-samling 24/25. Bekendtgørelsesændringer, som implementerer øvrige dele af stemmeaftaler, er ligeledes trådt i kraft 1. januar 2025.

6.32 Aftale om langsigtede rammevilkår for CO₂-fangst i forsyningssektoren (2024): Aftalen blev implementeret ved vedtagelse af forslag til Lov om CO₂-fangst i forsyningssektoren i Folketinget den 19. december 2024.

3.7 Boligmarked

Tablet 3.8

Udvalgte reformer og investeringer inden for boligmarkedet

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
7.1	Makroprudentielle tiltag på boligmarkedet Der er gennemført en række regulatoriske tiltag, der skal styrke boligejernes finansielle robusthed, såkaldte makroprudentielle tiltag, herunder bekendtgørelse om god skik for boligkredit fra 2013 med introduktionen af udbetalings-kravet på 5 pct. ved boligkøb i 2015, Vækstvejledningen fra 2016 samt introduktionen af en gældsfaktorgænse, der afgør, hvilke låntyper låntagere kan vælge imellem i bekendtgørelse om god skik for boligkredit i 2018. I 2024 er en sektorspecifik systemisk buffer for eksponeringer mod ejendomsselskaber blevet indført.	Nej	2022.1.6	2	Gennemført
7.2	Boligskattesystem Et nyt boligskattesystem er trådt i kraft pr. 1. januar 2024. Med det nye boligskattesystem følger ejendomsskatterne udviklingen i ejendomsværdien. Falder boligpriserne, reduceres ejendomsskatterne tilsvarende. Ved overgangen til det nye system i 2024 bliver ingen nuværende boligejere beskattet højere end ved det tidligere system. Med det nye boligskattesystem er den midlertidige indefrysningsskema blevet permanentgjort, således at det fortsat er muligt at indefryse stigninger i ejendomsskatterne fra 2024. Indefrosne ejendomsskatter skal senest betales, når boligen sælges.	Nej	2023.1.5	2	Gennemført
7.3	Aftale om fonden for blandede byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed Med aftalen fra 26. november 2021 afsættes der 5 mia. kr. (ca. 670 mio. euro) til en række nye initiativer frem til 2031, som vil forøge byggeriet af betalbare boliger. Initiativerne sigter primært mod flere almene boliger i hovedstadsområdet, hvor billige boliger kan være knappe. Lovgivningen, der implementerer de forskellige initiativer, trådte i kraft den 1. juli 2022. Blandt initiativerne kan nævnes: • Grundkøbslån til nye almene boligbyggerier på 1.778 mio. kr. (ca. 240 mio. euro) • Omdannelse af private lejeboliger og erhvervsbyggeri til almene boliger for samlet set 1.545 mio. kr. (ca. 200 mio. euro) • Støtte til etablering af særligt billige almene boliger på 900 mio. kr. (ca. 120 mio. euro) • Støtte til fortætning med nye almene boliger på 422 mio. kr. (ca. 55 mio. euro) Fonden vil få tilført yderligere 5 mia. kr. (ca. 670 mio. euro) i perioden 2031-2035, som endnu ikke er allokeret til konkrete initiativer.	Nej	2023.1.6	2	Planmæssig
7.4	Et samlet boligpolitisk udspil Regeringen ønsker et blandet boligmarked, hvor flere kan eje deres egen bolig, og hvor der er et blandet udbud af ejerboliger, almene boliger, andelsboliger og privat udlejning. Regeringen vil fremlægge et samlet boligpolitisk udspil.	Nej	2023.1.6	2	Ikke gennemført

Uddybende beskrivelse af status

7.1 Makroprudentielle tiltag på boligmarkedet: Det seneste tiltag (sektorspecifik systemisk buffer mod ejendoms-sektoren) blev indført med virkning fra 30. juni 2024. 'Reformen' er således gennemført. Regeringen følger dog fortsat boligmarkedet tæt, fx i regi af Det Systemiske Risikoråd, og er parat til at gribe ind ved en samfundsøkonomisk uhensigtsmæssig udvikling på boligmarkedet.

7.2 Boligskattesystem: Det nye boligskattesystem trådte i kraft pr. 1. januar 2024. Reformen er således gennemført.

7.4 Et samlet boligpolitisk udspil: Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil fremlægge et samlet boligpolitisk udspil. Der er dog endnu ikke fastlagt endelig proces herfor.

3.8 Forsvar og sikkerhed

Tabel 3.9

Udvalgte reformer og investeringer inden for forsvar og sikkerhed

Nr.		RRF/PA	CSR	CP	Status
8.1	Forsvarsforlig for 2024-2033 og Ukrainefonden Et bredt politisk flertal indgik i juni 2023 et tiårigt rammeforlig for 2024-2033 på forsvarsområdet med henblik på at foretage en langsigtet styrkelse af dansk forsvar. Aftalen betød, at der løbende i forligsperioden skal foretages markante investeringer i forsvar og sikkerhed. Aftalepartierne blev efterfølgende i forbindelse med første og anden delaftale fra første halvår 2024 enige om at forøge den økonomiske ramme i forliget yderligere. Det samlede løft af de danske forsvarsudgifter over forligsperioden udgør således mere end 190 mia. kr. (ca. 25,5 mia. euro) I tillæg til ovenstående, er der med Ukrainefonden samlet afsat 65,8 mia. kr. (ca. 8,5 mia. euro) til militær støtte til Ukraine i årene 2023-2028. Løftet af forsvarsudgifterne under forsvarsforliget samt midlerne til Ukrainefonden indebærer, at Danmarks samlede udgifter til forsvar og sikkerhed svarer til mere end 2 pct. af BNP allerede fra 2023 og frem på budgetteringstidspunktet.	Nej	-	4	Planmæssig

Bilag A. Økonomiske forudsætninger

Bilagstabel A.1

Centrale variable i fremskrivningen af dansk økonomi

	2023 (niveau)	2023	2024	2025
BNP		Årlig ændring i pct.		
Realt BNP		2,5	3,7	2,3
BNP-deflator		-3,8	1,8	1,9
Nominelt BNP (mia. kr.)	2.805	-1,4	5,6	4,2
Vækstkomponenter		Årlig ændring i pct.		
Privat forbrug		1,4	0,9	1,6
Offentligt forbrug ¹⁾		0,2	1,4	4,2
Faste bruttoinvesteringer ²⁾		-6,6	2,7	3,5
Lagerændringer ³⁾		-1,7	-1,0	0,0
Eksport		10,4	7,5	3,3
Import		3,7	3,0	3,1
Bidrag til BNP-vækst		Pct.-point		
Indenlandsk efterspørgsel ²⁾		-0,9	1,4	1,8
Lagerændringer		-1,7	-1,0	0,0
Nettoeksport		5,1	3,3	0,5
Priser		Årlig ændring i pct.		
Privat forbrugs-deflator		2,9	1,6	1,8
HICP-indeks		3,4	1,3	2,0
Offentlig forbrugs-deflator		1,7	3,5	3,8
Investeringspriser		4,5	1,2	1,1
Eksportpriser		-14,0	0,7	-0,8
Importpriser		-6,8	1,0	-0,7
Arbejdsmarkedet		Årlig ændring i pct.		
Beskæftigelse (1.000 personer)	3.089	1,3	1,0	0,0
Årlige arbejdstimer pr. beskæftiget	1.431	-0,4	-0,3	-0,1
BNP pr. beskæftiget		1,2	2,6	2,3

Bilagstabel A.1**Centrale variable i fremskrivningen af dansk økonomi**

	2023 (niveau)	2023	2024	2025
BNP pr. arbejdstime		1,5	2,9	2,4
Aflønning af ansatte (mia. kr.)	1.429	4,7	5,3	4,7
Aflønning pr. beskæftiget (1.000 kr.)	490	3,1	4,1	4,7
Ledighed		Pct.		
Bruttoledighed		2,6	2,7	2,8
Potentielt BNP		Årlig ændring i pct.		
Potentielt BNP ⁴⁾		3,2	3,9	2,6
Bidrag til vækst i potentielt BNP:		Pct.-point		
Arbejdskraft		1,0	0,8	0,2
Kapitalapparat		0,7	0,6	1,0
Totalfaktorproduktivitet		1,5	2,6	1,4
		Pct. af BVT		
Outputgab ⁵⁾		1,6	1,4	1,0

Anm.: Skønnene for niveauerne i 2025 afspejler *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*.

- 1) Realvæksten i det offentlige forbrug er opgjort ved input-metoden ekskl. afskrivninger og er således et udtryk for væksten i ressourceforbruget og ikke fremgangen i service og kan derfor ikke sammenlignes med realvæksten i det private forbrug.
- 2) Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt et skøn for fordelingen af de afsatte midler i Accelerationsfonden. Som en teknisk approksimation indgår den fulde afsatte udgiftsramme på 25 mia. kr. i 2025 således i de offentlige investeringer.
- 3) Angiver lagerændringernes bidrag til BNP-væksten.
- 4) Inkl. et bidrag fra reale indirekte afgifter.
- 5) Outputgabet er opgjort på baggrund af BVT.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og egne beregninger.

Bilagstabel A.2
Eksterne forudsætninger

	2023	2024	2025
Kort rente (årgennemsnit), pct.	2,9	3,3	2,2
Lang rente (årgennemsnit), pct.	2,7	2,3	2,1
Valutakurs EUR/USD (årgennemsnit)	0,92	0,92	0,94
Valutakurs EUR/DKK (årgennemsnit)	7,45	7,46	7,46
Oliepris (Brent), USD/tønde	82,5	80,5	73,3
BNP-vækst, verden ekskl. EU ¹⁾	-	-	-
BNP-vækst, EU ¹⁾	-	-	-
Importvækst, verden ekskl. EU ¹⁾	-	-	-

- 1) I Finansministeriets fremskrivninger indgår der ikke eksplicitte skøn for BNP-vækst eller importvolumen i EU eller i resten af verden. Derfor fremgår der ikke skøn herfor af indeværende tabel.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og egne beregninger.

Bilagstabel A.3**Offentlige indtægter og udgifter**

	2023 (niveau, mia. kr.)	2023	2024	2025
Offentlige indtægter		Pct. af BNP		
Produktions- og importskatter	388	13,8	13,4	13,3
Løbende indkomst- og formueskatter	827	29,5	31,0	29,9
Sociale bidrag	20	0,7	0,7	0,7
Renteindtægter ¹⁾	42	1,5	1,5	1,4
Øvrige løbende offentlige indtægter	125	4,5	4,2	4,0
Kapitalskatter	7	0,2	0,3	0,2
Anden kapitalindkomst	-3	-0,1	-0,1	-0,2
Samlede indtægter ²⁾	1.406	50,1	51,0	49,3
- heraf overførsler fra EU ³⁾	7	0,2	0,1	0,2
Samlede indtægter ekskl. overførsler fra EU	1.400	49,9	50,8	49,1
P.m.: År-til-år-ændring diskretionære tiltag på indtægts-siden ⁴⁾	-4	-0,1	-0,2	0,1
P.m.: Indtægtsreduktion finansieret af overførsler fra EU	1	0,0	0,0	0,0
P.m.: Engangsforhold på indtægtssiden korigeret for af Finansministeriet	0	0,0	0,0	0,0
Offentlige udgifter		Pct. af BNP		
Offentlig lønsum	397	14,2	14,1	14,2
Forbrug i offentlig produktion	227	8,1	8,1	8,9
Renteudgifter	19	0,7	0,7	0,7
Indkomstoverførsler	400	14,3	14,1	14,3
Sociale overførsler i naturalier	37	1,3	1,3	1,4
Subsidier	36	1,3	1,2	1,4
Øvrige løbende offentlige udgifter	83	3,0	2,8	2,3
Brutto kapitalakkumulation ⁵⁾	89	3,2	3,1	4,4
- heraf nationalt finansieret offentlige investeringer ⁵⁾	89	3,2	3,1	4,4
Kapitaloverførsler	29	1,0	1,1	1,0
Øvrige kapitaloverførsler	-3	-0,1	-0,2	-0,1
Samlede udgifter ²⁾⁵⁾	1.314	46,8	46,5	48,5
- Heraf udgifter finansieret af EU-midler ⁶⁾	6	0,2	0,2	0,1
Samlede udgifter (nationalt finansieret)	1308	46,6	46,3	48,3
P.m.: Nationalt finansieringsbidrag af tiltag finansieret af EU	0	0,0	0,0	0,0
P.m.: Skønnet konjunkturbidrag i ledighedsrelaterede indkomstoverførsler	-14	-0,5	-0,4	-0,4
P.m.: Engangsforhold på udgiftssiden korigeret for af Finansministeriet	5	0,2	0,3	0,4

Bilagstabel A.3**Offentlige indtægter og udgifter**

	2023 (niveau, mia. kr.)	2023	2024	2025
P.m.: Andre midlertidige forhold i primære udgifter	3	0,1	0,0	0,0
Nettoudgifter før indtægtstiltag	1295	46,2	45,8	47,6
Nettoudgiftsindikatoren, årlig vækst i pct.			5,1	8,2
Offentlige saldo		Pct. af BNP		
Faktisk saldo inkl. lempelse ifm. Accelerationsfond	93	3,3	4,5	0,8
Primær saldo inkl. lempelse ifm. Accelerationsfond	69	2,5	3,8	0,1
Strukturel saldo inkl. lempelse ifm. Accelerationsfond		1,3	1,2	-0,3
Strukturel primær saldo inkl. lempelse ifm. Accelerationsfond		0,7	0,5	-1,0
Offentlig gæld		Pct. af BNP		
ØMU-gæld	942	33,6	31,1	30,0
Ændring i ØMU-gæld	-27	-0,5	-2,5	-1,1
Bidrag til ændringer i ØMU-gæld:				
Primær saldo		-2,5	-3,8	-0,1
"Snowball-effect"		-0,4	-2,5	-2,0
- heraf nettorenteudgifter		-0,8	-0,7	-0,7
- heraf vækst		-0,8	-1,2	-0,7
- heraf inflation		1,3	-0,6	-0,6
Stock-flow justering		2,3	3,8	1,0
P.m.: Implicit rente af gæld		1,9	2,3	2,4
Forsvarsudgifter		Årlig ændring i pct.		
Samlede forsvarsudgifter ⁵⁾	51	48	6	60
- heraf forsvarsinvesteringer ⁵⁾	8	27	-25	525

- 1) Inkl. udbytter og Nationalbankens overskud.
- 2) Opgørelsen af de samlede offentlige udgifter og indtægter er baseret på Danmarks Statistiks opgørelse. Det indebærer blandt andet, at indtægter fra salg af varer og tjenester henføres til indtægterne og ikke som negative udgifter.
- 3) De samlede overførsler fra EU består af de løbende overførsler og kapitaloverførsler fra EU.
- 4) De estimerede virkninger er opgjort ved den umiddelbare virkning, og inkluderer således ikke eventuelle provenuvirkninger af tilbageløb og adfærd.
- 5) Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt et skøn for fordelingen af de afsatte midler i Accelerationsfonden. Som en teknisk approksimation indgår den fulde afsatte udgiftsramme på 25 mia. kr. i 2025 således i de offentlige investeringer.
- 6) De afholdte udgifter finansieret af EU-midler udgør de samlede overførsler fra EU fratrukket den andel der bruges på skattetiltag, som led i Danmark genopretningsplan. Det skyldes at lavere skatteindtægter vil fremgå på indtægtssiden og ikke udgiftssiden.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og egne beregninger.

Bilagstabel A.4**Estimeret virkning af diskretionære indtægtstiltag**

<i>Pct. af BNP</i>	Indtægt/ Udgift	Engangs- forhold	ESA-kode	2023	2024	2025
Indtægtstiltag						
Boligskatteaftale	Indtægt	Nej	D.5	0	-0,4	0
Nedsættelse af elafgift	Indtægt	Nej	D.2	-0,2	0,1	0
Kompensation for stigende energipriser ¹⁾	Indtægt	Nej	D.5	-0,1	0,1	0
Finansiering af ret til tidligere pension	Indtægt	Nej	D.91	0,1	0	0
Finansiering af grøn skattereform	Indtægt	Nej	D.2	-0,1	0	0
Skattefradrag for F&U	Indtægt	Nej	D.2	0,1	0	0
Aftale om stærkere erhvervsliv	Indtægt	Nej	D.2	0	0	0,1
Personskattereform	Indtægt	Nej	D.5	0	0	-0,2
Kilometerbaseret vejafgift	Indtægt	Nej	D.39	0	0	0,1
Øvrige tiltag ²⁾	Indtægt	Nej		0,1	0	0,1
Sum				-0,1	-0,2	0,1
Engangsudgifter korrigeret for af Finansministeriet						
Covid-19-engangsforhold i forbindelse med erstatningsaftale til minkavlere og følgeerhverv mv.	Udgift	Ja	D.9	0,1	0,2	0,3
Ekstraordinær udbetaling af for meget betalt ejendomsskat	Udgift	Ja	D.9	0,1	0,1	0,1
Sum				0,2	0,3	0,4

Anm.: De estimerede virkninger er opgjort ved den umiddelbare virkning i pct. af BNP, og inkluderer således ikke eventuelle provenuvirkninger af tilbageløb og adfærd.

- 1) Kompensation for stigende energipriser indeholder bl.a. forhøjelse af beskæftigelsesfradraget og nedsættelse af elafgiften.
- 2) Øvrige tiltag består af tiltag, som enkeltvis har en provenuvirkning, der ikke overstiger 0,1 pct. af BNP, herunder *Aftale om Iværksætterpakken (juni 2024)* og *Aftale om Implementering af et Grønt Danmark (november 2024)*.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og egne beregninger.

Bilagstabel A.5**Tilskud fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (RRF)**

<i>Pct. af BNP</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tilskud fra RRF							
Tilskud fra RRF som medtaget i indtægtsprognose	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Kontantudbetaling af tilskud fra RRF fra EU	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1
Udgifter finansieret af tilskud fra RRF							
Samlede løbende udgifter	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samlede kapitaludgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- <i>Heraf faste bruttoinvesteringer</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- <i>Heraf kapitaloverførsler</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige omkostninger finansieret af tilskud fra RRF							
Reducerede skatteindtægter	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre omkostninger med indkomstmæssig virkning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansielle transaktioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Bilagstabel A.6**Lån fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (RRF)**

<i>Pct. af BNP</i>	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Lån fra RRF							
Lån fra RRF som medtaget i indtægtsprognose	0	0	0	0	0	0	0
Kontantudbetaling af lån fra RRF fra EU	0	0	0	0	0	0	0
Udgifter finansieret af lån fra RRF							
Samlede løbende udgifter	0	0	0	0	0	0	0
Samlede kapitaludgifter	0	0	0	0	0	0	0
- Heraf faste bruttoinvesteringer	0	0	0	0	0	0	0
- Heraf kapitaloverførsler	0	0	0	0	0	0	0
Øvrige omkostninger finansieret af lån fra RRF							
Reducerede skatteindtægter	0	0	0	0	0	0	0
Andre omkostninger med indkomstmæssig virkning	0	0	0	0	0	0	0
Finansielle transaktioner	0	0	0	0	0	0	0

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Bilag B. Sammenligning af gab-skøn baseret på EUCAM og Finansministeriets metode

EU-Kommissionen beregner outputgabets for Danmark ifølge retningslinjerne i EU's fælles metode – den såkaldte *Commonly Agreed Methodology* (EUCAM). Finansministeriet beregner derudover outputgabets med sin egen metode, som har været i brug siden 2004. De to metoder har fællestræk, men der er også forskelle.

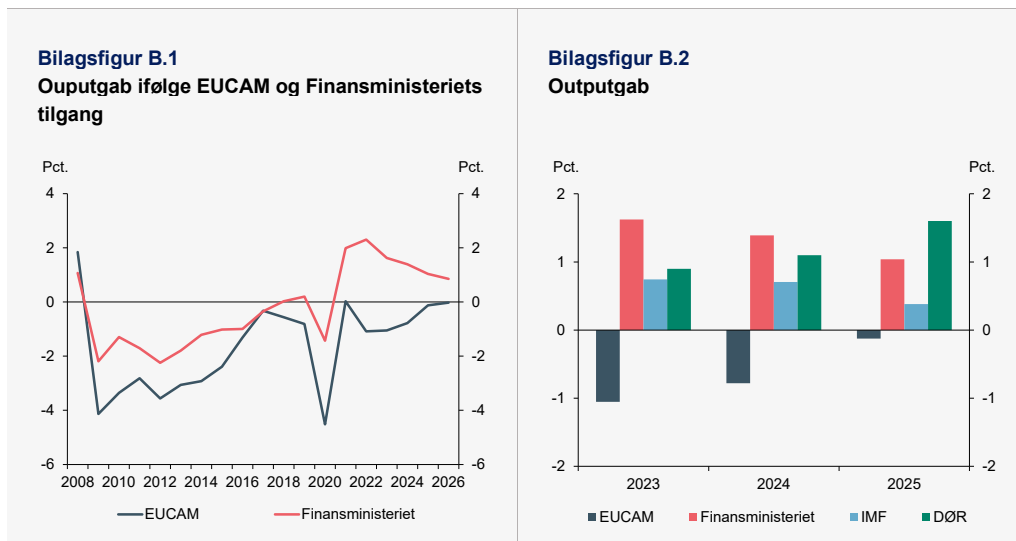
Outputgabets kan opdeles i et TFP-gab og et beskæftigelsesgab. Beskæftigelsesgabets består dels af et ledighedsgab, dels et arbejdsstyrkegab.

Finansministeriets model for ledighedsgabets minder om EUCAM, idet ledighedsgabets estimeres med udgangspunkt i den forventningsudvidede Phillipskurve. Real-lønnen samt data for kapacitetsudnyttelsen anvendes som en indikator for presset på arbejdsmarkedet, *jf. Finansministeriets beregning af gab og strukturelle niveauer, november 2020*. Ledighedsgabets bruges efterfølgende til at estimere arbejdsstyrkegabets og dermed det samlede beskæftigelsesgab.

EUCAM's tilgang inddrager blandt andet arbejdskraftens produktivitet og lønkvoten som signaler for pres. Signalværdien af både lønkvoten og produktiviteten er dog de senere år påvirket af væksten i *merchancing* og *processing*, som har været stor i Danmark. Især i industrien medfører *merchancing* og *processing*, at en stigende del af værdiskabelsen sker i udlandet uden tilsvarende påvirkning af det danske arbejdsmarked. Det medfører, at lønkvoten er faldet, mens produktiviteten er steget, men uden af bevægelserne er udtryk for lavt kapacitetspres.

Finansministeriets vurdering af beskæftigelsesgabets i prognoseår (altså ikke historisk) gør dels brug af dels et befolkningsregnskab, hvor beskæftigelsesfrekvenser efter alder og herkomst fastholdes, idet der dog tillægges effekter af ændret uddannelsesadfærd samt vedtagne reformer, dels en beregning svarende til de modeller, der anvendes på historisk data. Ud fra disse to elementer foretages et samlet skøn baseret på en række observerbare faktorer for presset på arbejdsmarkedet.

I de seneste år har Finansministeriets metode og EUCAM givet forskellige vurderinger af kapacitetspresset i dansk økonomi. Finansministeriets tilgang ligger i denne periode tættere på estimerne fra andre centrale institutioner der skønner over outputgab i Danmark, herunder *De Økonomiske Råd*, *DØR*, og *Den Internationale Valutafond*, *IMF*, *jf. figur B.1 og B.2*. Forskelle i resultaterne kan primært tilskrives metoderne, herunder forskelle i valg af indikatorer til vurdering af arbejdsmarkedspres.

Kilde: EUCAM, efterår 2024, *Økonomisk Redegørelse*, december 2024, *Dansk Økonomi*, *De Økonomiske Råds formandskab*, efterår 2024, *World Economic Outlook*, *International Monetary Fund*, oktober 2024.

Sammenligning af skøn for centrale nøgletal

Den strukturelle saldo er et skøn for den underliggende stilling på de offentlige finanser ved den givne finanspolitik. I Finansministeriets opgørelse af den strukturelle saldo korrigeres den faktiske offentlige saldo for konjunkturpåvirkningen, baseret på Finansministeriets skøn for gab, og en række andre midlertidige forhold, herunder blandt andet midlertidige udsving i indtægterne fra pensionsafkastskatten, selskabsskat og en række engangsforhold. Finansministeriets skøn for den strukturelle saldo er vist i tabel B.1.

Til sammenligning viser tabel B.1 en beregning af den strukturelle saldo ud fra EU-Kommissionens harmoniserede fælles metode, hvor EU-Kommissionens beregning af de offentlige finansers konjunkturfølsomhed for Danmark, EU-Kommissionens opgørelse af engangsforhold og EU-Kommissionens metode til beregning af outputgabet lægges til grund for skønnet for strukturel saldo.

EU-Kommissionens harmoniserede metode tager ikke højde for landespecifikke forhold, herunder heller ikke en række danske forhold. Det drejer sig blandt andet om de store midlertidige udsving, som ikke er knyttet til konjunktursituationen, i indtægterne fra pensionsafkastskatten, og som derfor ikke har betydning for den underliggende stilling på de offentlige finanser. Der er således væsentlige forskelle på skønnet ud fra EU-Kommissionens harmoniserede metode og Finansministeriets skøn for strukturel saldo.

Bilagstabel B.1

Sammenligning af skøn for centrale nøgletal for den økonomiske ramme baseret Finansministeriets metode og EUCAM

	2023	2024	2025
Finansministeriets skøn			
Outputgab, Pct. af BVT	1,6	1,4	1,0
Faktisk saldo	3,3	4,5	0,8 ¹⁾
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP ²⁾	1,3	1,2	0,5
<i>Memo: strukturel saldo inkl. lempelse ifm. Accelerationsfond³⁾</i>	1,3	1,2	-0,3
Strukturel primær saldo, pct. af strukturelt BNP ²⁾	0,7	0,5	-0,2
Nettoudgiftsindikatoren, årlig vækst i pct.		5,1	8,2
Nettoudgiftsindikatoren, akkumuleret vækst i pct.		5,1	13,7
EUCAM			
Outputgab, Pct. af BNP	-1,1	-0,8	-0,1
Faktisk saldo	3,3	4,5	0,8 ¹⁾
Strukturel saldo, pct. af strukturelt BNP	4,1	5,6	1,7
<i>Memo: strukturel saldo inkl. lempelse ifm. Accelerationsfond³⁾</i>	4,1	5,6	0,9
Strukturel primær saldo, pct. af strukturelt BNP	4,8	6,3	2,4
Nettoudgiftsindikatoren, årlig vækst i pct.		5,4	8,8
Nettoudgiftsindikatoren, akkumuleret vækst i pct.		5,4	14,7

- 1) Skønnet for faktisk saldo i 2025 er baseret på *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025*, dog korrigeret for den isolerede virkning af *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) i 2025.
- 2) Skønnene for strukturel saldo og strukturel primær saldo er alene baseret på *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og inkluderer således ikke *Aftale om styrkelse af Forsvarets kampkraft* (februar 2025) eller nye oplysninger om den økonomiske udvikling i øvrigt.
- 3) Beregnet på baggrund af en lempelse af finanspolitikken med 25 mia. kr. (ca. 0,8 pct. af BNP) i 2025 til etableringen af Accelerationsfonden.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdateret mellemfristet forløb, februar 2025* og egne beregninger.

Bilag C. Den europæiske søjle for sociale rettigheder

Bilagstabel C.1

Reformer og investeringer, der relaterer sig til udvalgte principper i den europæiske søjle for sociale rettigheder

Søjleprincip	Reformer og investeringer
1 Uddannelse og livslang læring	2.1 Grundskolen
	2.2 Ungdomsuddannelser
	2.3 Videregående uddannelser
	2.4 Voksen- og efteruddannelse
	2.6 Tværgående
	2.7 Grøn opkvalificering
4 Aktiv beskæftigelsesstøtte	3.2 Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen
6 Lønninger	4.7 Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår
11 Børnepasning og hjælp til børn	3.8 Reform af kontanthjælpssystemet
	3.17 Børnene Først
	3.21 Implementering af Barnets Lov
13 Arbejdsløshedsydelse	3.11 Permanent ret til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge
	3.12 Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet
16 Sundhedsydelser	4.1 Robusthedskommission
	4.2 10-årsplan for psykiatrien
	4.3 Sundhedsudspil
	4.4 Akutplan for sygehusvæsenet
	4.5 Sundhedsfond
	4.6 Nationalt prioriteringsråd
	4.7 Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår
	4.8 Aftale om udenlandsk arbejdskraft i sundhedsvæsenet og ældreplejen
17 Integrering af personer med et handicap	3.16 Rammeaftale for en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet
	3.19 Implementering af anbefalinger fra Ekspertudvalget på socialområdet
18 Langtidspleje	3.15 Ny ældrereform
	4.7 Trepartsaftale om løn og arbejdsvilkår
	4.8 Aftale om udenlandsk arbejdskraft i sundhedsvæsenet og ældreplejen
19 Boliger og støtte til hjemløse	3.18 Hjemløshed
	7.3 Aftale om fonden for blandede byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed

Anm.: De angivne reformer og investeringer henviser til de beskrevne reformer og investeringer, der fremgår af kapitel 3.

Europæiske og nationale 2030-mål

Den 4. marts 2021 præsenterede Kommissionen en meddelelse om en Handlingsplan for den europæiske søjle for sociale rettigheder, der indeholder Kommissionens nuværende og kommende initiativer på den sociale dagsorden. Handlingsplanen præsenterede også tre politiske 2030-mål for EU på beskæftigelses- og socialområdet.

På den baggrund fastsatte den daværende regering i Danmark i 2022 tre nationale 2030-mål:

- *Beskæftigelsesmålet*: 80 pct. af befolkningen i alderen 20-64 år skal være i beskæftigelse i 2030 (strukturelt niveau).
- *Læringsaktivitetsmålet*: 60 pct. af befolkningen i alderen 25-64 år skal deltage i en læringsaktivitet hvert år i 2030.
- *Målet for social inklusion*: Antallet af personer i husstande med lav beskæftigelsesgrad (LWI) skal reduceres med 30.000 personer i forhold til 2019-niveaut inden 2030.

I tabel C.2 er det nuværende niveau vist sammen med de nationale 2030-mål.

Bilagstabel C.2

Oversigt over det nuværende niveau og de nationale 2030-mål

	Nuværende niveau	Nationale 2030-mål
Beskæftigelsesmålet (pct.) ¹⁾	80,2 (2024)	80
Læringsaktivitetsmålet (pct.) ²⁾	53,0 (2022)	60
Mål for social inklusion (antal personer) ³⁾	474.400 (2024)	384.400

- 1) Beskæftigelsesmålet er opgjort som beskæftigelsesfrekvensen blandt 20-64 årige baseret på *arbejdskraftundersøgelsen* (AKU).
- 2) Læringsaktivitetsmålet er opgjort som andelen af 25-64 årige, der har deltaget i en læringsaktivitet i løbet af det seneste år baseret på *voksne i uddannelse* (AES – Adult Education Service).
- 3) Målet for social inklusion er opgjort som antallet af personer i husstande med lav beskæftigelsesgrad (LWI), der er én af de tre underindikatorer for AROPE (At risk of poverty or social exclusion). Opgørelsen er baseret på *levestandardundersøgelsen* (SILC).

Kilde: Eurostat.

Beskæftigelsesfrekvensen var ifølge Eurostat 80,2 pct. for de 20-64-årige danskere i 2024 og således lidt højere end det nationale 2030-mål.

I 2022 deltog 53 pct. af danskere mellem 25 og 64 år ifølge Eurostat i en læringsaktivitet, hvilket er lavere end det nationale 2030-mål på 60 pct.

Målet for social inklusion er fastsat ud fra en underindikator til EU's indikator for "i risiko for fattigdom eller social eksklusion" (AROPE). Underindikatoren måler "personer i husstande med lav beskæftigelsesgrad", og der var ifølge spørgeundersøgelsen i 2024 474.400 personer i den gruppe, hvilket er 90.000 flere end målet for social inklusion i 2030. Personer, der modtager tilbagetrækningsydelse, ekskluderes fra gruppen, og der er ikke korrigeret for, at aldersgrænserne i tilbagetrækningssystemet er hævet således at flere årgange er inkluderet i opgørelsen. Det bemærkes endvidere, at beskæftigelsen er rekordhøj, og blandt andet er beskæftigelsesfrekvenserne for herboende udlændinge og seniorer steget til det højeste niveau i perioden, for hvilken der er data.

Bilag D. FN's Verdensmål

Bilagstabel D.1

Reformer og investeringer, der relaterer sig til udvalgte verdensmål

Verdensmål	Reformer og investeringer
1 Afskaf fattigdom	3.18 Hjemløshed
	7.3 Aftale om fonden for blandede byer – flere billige boliger og en vej ud af hjemløshed
3 Sundhed og trivsel	2.6 Tværgående
	4.3 Sundhedsudspil
	4.5 Sundhedsfond
	4.6 Nationalt prioriteringsråd
4 Kvalitetsuddannelse	2.1 Grundskolen
	2.2 Ungdomsuddannelser
	2.3 Videregående uddannelser
	2.4 Voksen- og efteruddannelse
	2.6 Tværgående
7 Bæredygtig energi	6.4 Klimaaftale om grøn strøm og varme (2022)
	6.13 Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi) (2022)
	6.31 Mulighed for etablering af brintinfrastruktur
	6.33 Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land (2023)
8 Anstændige job og økonomisk vækst	1.1 Iværksætterpakke
	1.3 Digitalisering og Automatisk Erhvervsrapportering
	1.4 Etablere et nyt erhvervsstøttesystem
	1.8 Grøn industripolitik
12 Ansvarligt forbrug og produktion	6.1 Aftale om grøn skattereform for industri mv. (2022)
	6.6 Aftale om et grønt Danmark (2024)
	6.32 Aftale om langsigtede rammevilkår for CO2-fangst i forsyningssektoren (2024)
13 Klimaindsats	6.3 Aftale om Deludmøntning af Grøn Fond (2024)
	6.6 Aftale om et grønt Danmark (2024)
	6.9 Etablering af en national energi krisestab (NEKST)
14 Livet i havet	6.23 Havplan
15 Livet på land	6.10 Skovplan

Anm.: De angivne reformer og investeringer henviser til de beskrevne reformer og investeringer, der fremgår af kapitel 3.

fm.dk